

2012

Alle unge skal med

KØBENHAVNS KOMMUNE
Børne- og Ungdomsforvaltningen
Ungdomskommissionen
www.kk.dk

Borgmesterens forord

Alle unge skal med. Både fordi uddannelse giver bedre livskvalitet for de unge, og fordi samfundet har brug for uddannede unge. Danmark skal leve af dem.

I København får 84 pct. af en ungdomsårgang en ungdomsuddannelse. Det er ikke få i forhold til andre kommuner – men det er heller ikke nok. De unge skal rustes til livsduelighed, til at tage en uddannelse, og til at få et job, når uddannelsen slutter.

For mange unge mister modet og kommer aldrig i gang med en ungdomsuddannelse eller falder fra undervejs, uden at der står nogen klar til at samle dem op. For mange unge strejfer omkring på byens gader, bl.a. fordi klubberne ikke har tilstrækkeligt med muligheder og tilbud til at tiltrække dem. Og for mange unge med særlige behov får ikke et tilbud, der både anerkender og anvender deres evner.

Udfordringerne er således klare. Det er målene også: Vi skal have en folkeskole, der ruster de københavnske unge til at tage en ungdomsuddannelse. Ungdomsuddannelserne skal fastholde de unge. De unge skal have støtte i den skrøbelige overgang fra folkeskole til ungdomsuddannelse. Alle unge skal have adgang til et aktivt fritidsliv i København. Og unge med særlige behov skal ikke lades i stikken – de skal mærke, at samfundet har brug for deres evner.

Til at hjælpe Børne- og Ungdomsudvalget med at finde de rette veje til at nå målene, har vi nedsat en Ungdomskommission bestående af forskere og eksperter fra især forsknings- og uddannelsesverdenen. Og vi har suppleret kommissionens arbejde med talrige drøftelser med repræsentanter fra de politiske ungdomsorganisationer, elevorganisationerne, de faglige organisationer og ikke mindst unge københavnere og forvaltningens egne eksperter, nemlig de praktikere, der til dagligt arbejder med unges klub- og fritidsliv, med unge med særlige behov, folkeskolen og med ungdomsuddannelserne i København.

Ungdomskommissionens fælles bud på de bedste løsninger kan du læse i denne rapport.

Disse bud spiller vi ind i et kommende fælles ungestrategiarbejde mellem flere forvaltninger i Københavns Kommune. Unge mennesker i København kan nemlig møde både Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF), Socialforvaltningen (SOF), Sundhedsforvaltningen (SUF), Kultur- og Fritidsforvaltningen (KFF) og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF), og for at sikre, at ingen unge bliver tabt mellem to – eller fem – stole, skal vi have en fælles ungestrategi. Hvis vores løsninger kræver ny lovgivning, vil vi sende dem til de relevante ministerier. Og hvis vores løsninger kræver flere penge, vil vi tage løsningerne med under armen, når vi går til budgetforhandlingerne i efteråret 2012.

Jeg er overbevist om, at vi kan lykkes med at lave en ungestrategi, der følges op af konkret politisk handling, så flere unge får sig en uddannelse og et godt ungeliv. Det er vigtigt. Derfor skal alle deltagerne i Ungdomskommissionen og de tilhørende arbejdsgrupper have en stor tak for deres engagerede og vidende deltagelse.

God fornøjelse med læsningen.

Anne Vang

Indholdsfortegnelse – Alle unge skal med

INDLEDNING	4
DEL I: PRÆSENTATION AF UNGDOMSKOMMISSIONENS FORSLAG I KORT FORM	5
En folkeskole, der ruster københavnske unge til at tage en ungdomsuddannelse	5
Ungdomsuddannelser, der fastholder de unge	7
God overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse	9
Attraktivt fritidsliv for alle unge	10
Uddannelse, jobs og aktivt fritidsliv for unge med særlige behov	12
DEL II: UDDYBNING AF UNGDOMSKOMMISSIONENS FORSLAG	14
En folkeskole, der ruster københavnske unge til at tage en ungdomsuddannelse	14
1.1. Ekstra timer til undervisning på ungdomsuddannelserne	14
1.2. Uddannelsesuge i uge 47	15
1.3. ”Kender du ungdomsuddannelserne?” - En obligatorisk kursusrække til lærere i 8. klasse	16
1.4. Alternative undervisningstilbud af midlertidig karakter	17
1.5. Virksomhedsforløb for udskolingselever	20
Ungdomsuddannelser, der fastholder de unge	22
2.1. National strategi for ungdomsuddannelser, der indeholder både ungdomsmiljøer og strukturel fleksibilitet	22
2.2. Ungdomsklasser på erhvervsuddannelserne	23
2.3. Flere praktikpladser	25
2.4. Ændrede optagelseskriterier på gymnasierne	28
2.5. Aftagerpanel	28
God overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse	31
3.1. Uddannelsesplan, kompetenceprofil og udstedelse af diplom	31
3.2. Mulighed for længere forløb på produktionsskoler	32
3.3. Mentorer	33
Attraktivt fritidsliv for alle unge	35
4.1. Ny ramme for klubberne – hovedprincipper	35
4.2. Kompetenceudvikling af klubmedarbejderne	36
4.3. Kontingentfritagelse ungdomsklub	37
4.4. Nedsættelse af brugerbetaling på junior klubber	37
4.5. Tilbud om rådgivning med socialrådgivere og psykologer	38
4.6. Udvidet åbningstid i udsatte områder	39
4.7. Fritidsjobs og lømmepengeprojekter	40
Uddannelse, jobs og aktivt fritidsliv for unge med særlige behov	42
5.1. Kompetenceprofil for unge med særlige behov	42
5.2. Ungdomsuddannelser mellem almenområdet og STU	42
5.3. Fritidsjobs og praktikpladser for unge med særlige behov	46
5.4. Klubber til de +18-årige med særlige behov	47
5.5. Tværkommunal strategi for jobs til unge med særlige behov	48

Indledning

Umiddelbart før sommerferien 2011 besluttede Børne- og Ungdomsudvalget, at der skulle nedsættes en Ungdomskommission i Københavns Kommune. Formålet med at nedsætte en Ungdomskommission har været at skabe grundlag for en helhedsorienteret og sammenhængende ungdomspolitik med konkrete bud på indsatsområder og initiativer.

Kommissionen har ikke levet sit eget liv. Der er blevet gennemført en række initiativer for at inddrage unge og kommunens egne eksperter. Det er blandt andet sket i form af møder med unge i Områderne og seminar for praktikere på ungeområdet i kommunen. Desuden har børne- og ungdomsborgmester Anne Vang haft nedsat følgegrupper til at rådgive hende i arbejdet med Ungdomskommissionen.

Ungdomskommissionen har haft følgende sammensætning:

Ane Kollerup, kommunikationsrådgiver
Charlotte Rønhof, forskningspolitisk chef, DI
Eva Smith, formand for Det Kriminalpræventive Råd
Jakob Lange, tidligere studiechef på Københavns Universitet
Jannik Johansen, rektor, Frederiksberg Gymnasium
Jesper Clausen, vicedirektør for Teknisk Erhvervsskole Center
John Andersen, professor på RUC
Jørn Lund, direktør for Det Danske Sprog- og Litteraturselskab
Katrine Vitus, seniorforsker, SFI
Kåre Månsson, generalsekretær i Dansk Ungdoms Fællesråd
Laust Joen Jakobsen, rektor for Professionshøjskolen København
Mehmet Kolukisa, leder af Hay Skolen
Noemi Katznelson, forskningsleder ved Center for Ungdomsforskning, DPU
Peter Schantz, forstander for Produktionsskolen k-u-b-a
Sofie Klokkeholm Rye, formand for Yngresagen
Anne Vang, børne- og ungdomsborgmester, formand for Ungdomskommissionen.

Denne rapport er opdelt i to dele. I første del præsenteres kommissionens forslag i kort form. Samtidig beskrives baggrunden for forslagene. I anden del bliver de enkelte forslag uddybet. Det fremgår af de enkelte forslag, hvorvidt kommunen kan gennemføre dem selv, eller om der er behov for ændringer eller bistand udefra, fx i den gældende lovgivning. Rapporten er i de to dele yderligere opdelt i følgende fem hovedafsnit: 1) En folkeskole, der ruste københavnske unge til at tage en ungdomsuddannelse, 2) Ungdomsuddannelser, der fastholder de unge, 3) God overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse, 4) Attraktivt fritidsliv for alle unge og 5) Uddannelse, jobs og aktivt fritidsliv for unge med særlige behov.

Del I: Præsentation af Ungdomskommissionens forslag i kort form

En folkeskole, der ruster københavnske unge til at tage en ungdomsuddannelse

Leg og læring åbner verden for vores børn fra de er helt små. I skolen tilegnes viden, og op gennem barndom og skoleforløb dannes de billeder, forhåbninger og drømme, som har betydning for den enkelte unges uddannelsesvalg. Folkeskolen skal sørge for, at alle unge får den nødvendige faglige ballast til at kunne gennemføre en ungdomsuddannelse. I tæt samarbejde med Ungdommens Uddannelsesvejledning, UU, skal skolen støtte de unge i valg af uddannelse med udgangspunkt i deres interesser og kompetencer.

Børne- og Ungdomsudvalget har allerede vedtaget en faglighedspakke, der har til formål at styrke det faglige niveau i folkeskolen ved hjælp af blandt andet styrket skoleledelse, flere lektioner, kompetenceudvikling af lærerne og mere åbne, stimulerende og teknologisk opdaterede skolemiljøer.

Vi skal have flere unge i København til at tage en ungdomsuddannelse. Her har folkeskolen en vigtig rolle ved at stimulere de unges uddannelses- og erhvervsvalg blandt andet gennem undervisningen i UEA, det timeløse fag uddannelses-, erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering. Skolen skal sammen med UU oplyse de unge om deres uddannelsesmuligheder efter grundskolen og skal give de unge et puf i den retning, som passer til den enkeltes evner og interesser.

Mange unge har ikke et tilstrækkeligt kendskab til den brede vifte af ungdomsuddannelser og risikerer derfor at vælge en forkert uddannelse, hvilket kan resultere i frafald og skuffelse.

En del unge vælger en gymnasial uddannelse, selvom en erhvervsuddannelse kunne have været det rigtige for dem. Fravalget af erhvervsuddannelser skyldes med stor sandsynlighed flere forskellige faktorer. Det kan både hænge sammen med, at erhvervsuddannelser ofte har lav prestige blandt de unge, at der mangler praktikpladser efter endt grundforløb, at der mangler sociale miljøer – især et ungdomsmiljø på flere af disse uddannelser, at de fleste lærere og vejledere selv har taget den boglige vej til arbejdsmarkedet, og at folkeskolen ikke har tilstrækkeligt fokus på de praktiske fag, men på boglige færdigheder. Det er især et problem for drengene, at der mangler praktisk orienteret undervisning. De får ikke potentielle succesoplevelser i de praktiske fag og får ikke inspiration til at dygtiggøre sig på en erhvervsuddannelse.

Der er brug for, at folkeskolen forbedrer sig i sin viden og formidling om uddannelses- og jobmuligheder efter folkeskolen og giver de praktisk dygtige elever bedre muligheder for at bruge deres evner.

Derfor foreslås det, at:

- 1) Unge i folkeskolens udskoling skal have ekstra undervisning - svarende til to lektioner ugentligt - der både er praktisk orienteret og giver unge viden om ungdomsuddannelsesmuligheder. Undervisningen skal foregå på en erhvervsskole eller et gymnasium.
- 2) Forbedre elevernes kendskab til uddannelsesviften ved, at uge 47 gøres til obligatorisk uddannelsesuge, der fokuserer på uddannelse, erhvervsvalg og vejledning, for alle 7. – 10. klasserne. Ugen indeholder både en uddannelsesmesse i Forum og københavnerkonferencer for 8. klasserne, hvor de kan kvalificere sig til at deltage i Danmarksmesterskaberne i håndværk.

ALLE UNGE SKAL MED

- 3) Øge kendskabet til uddannelsesviften blandt lærerne i de ældste klasser. Konkret foreslås det, at minimum én lærer fra hver 8. klasse hvert år deltager i et kursus med besøg på ungdomsuddannelser og Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU). Dermed sikres over en årrække indsigt i ungdomsuddannelserne blandt alle udskolingslærere.
- 4) Give bedre muligheder for at tilbyde alternative undervisningstilbud til elever der har mistet motivationen, er skoletrætte og helt eller delvist har afbrudt skolegangen.
- 5) De gode erfaringer fra Smart Stars udbredes, så der sikres et bedre kendskab til arbejdsmarkedet, og det bliver klarere for eleverne, hvad undervisningen i skolen kan bruges til i praksis.

Ungdomsuddannelser, der fastholder de unge

For det enkelte unge menneske, der har glædet sig til at starte på en uddannelse, men må give fortabt, er frafaldet et nederlag. Også for samfundet som helhed er frafaldet et nederlag. Derfor skal frafaldet på ungdomsuddannelserne nedbringes.

Det er især de unge på erhvervsuddannelserne, der falder fra. Her er de unge nødt til at lægge sig fast på en retning fra begyndelsen, og viser valget sig at være forkert, kan den unge ikke vælge om og komme videre inden for kort tid. Ungdomsuddannelserne er nemlig adskilt både fysisk og organisatorisk.

Flere unge skal hurtigere i gang med den rigtige uddannelse. En af de største årsager til fravalg på erhvervsuddannelserne er, at 15 til 16-årige elever, der kommer direkte fra folkeskolen til en erhvervsuddannelse, har svært ved at finde sig til rette på hold, hvor gennemsnitsalderen typisk er 21 år. En anden årsag er manglen på praktikpladser. Selv om Københavns kommune allerede har gjort en stor indsats de senere år for at skaffe flere praktikpladser, er manglen på praktikpladser kun blevet kraftigere under den økonomiske krise, fordi mange virksomheder er ophørt med at oprette praktikpladser og dermed uddanne de medarbejdere, de ofte får behov for senere.

Ligesom folkeskolen skal styrkes og blive bedre til at sikre de unge de nødvendige forudsætninger for at komme videre, skal ungdomsuddannelserne også være parat til at modtage de unge der, hvor de er, og fastholde deres motivation, engagement og trivsel. Erhvervsuddannelserne skal med andre ord gøres ungeparate.

Gymnasierne har en særlig udfordring i, at fordelingen af tosprogede elever mellem de forskellige gymnasier er meget ulig. Den nuværende optagelsesprocedure indebærer, at eleverne skriver motiverede ansøgninger til gymnasierne. Det gavner de ressourcestærke unge, som kan få hjælp hjemmefra, men det holder de sprogsvage unge ude. Det er ofte tale om en selvforstærkende effekt, hvor de to-sprogede også ofte ender med at vælge nogle særlige gymnasier – dem de ressourcestærke fravælger. Dermed blandes eleverne ikke tilstrækkeligt, og den positive klassekammerateffekt, der kan være med til at fastholde de unge, udebliver.

Derfor foreslås det, at:

- 1) Der sker en bedre samtænkning og koordinering af ungdomsuddannelserne – både fysisk og indholdsmæssigt – med det formål at skabe bedre veje gennem ungdomsuddannelsessystemet. Konkret foreslås det, at Ministeriet for Børn og Undervisning opfordres til at udarbejde en national strategi herfor, og at København tilbyder i en partnerskabsmodel at afprøve mulige løsningsmodeller, eksempelvis campusmiljøer.
- 2) Skabe attraktive ungemiljøer på erhvervsuddannelserne, bl.a. ved at oprette ungdomsklasser på de erhvervsuddannelser, der har tilstrækkelig volumen til at oprette hold for såvel yngre som ældre elever.
- 3) Der udarbejdes en tværkommunal praktikpladsstrategi. Den skal blandt andet indeholde oprettelse af flere praktikpladser i Københavns Kommune, at Københavns Kommune stiller sig til rådighed som partner i et pilotprojekt med erhvervsskolerne om praktikpladscentre i forlængelse af den vedtagne finanslov, at det gøres lettere for byens små og mellemstore virksomheder at oprette praktikpladser og at Københavns Kommune offentligt fremhæver virksomheder, der gør en ekstraordinær indsats for at oprette praktikpladser.

**ALLE UNGE
SKAL MED**

- 4) Gymnasiernes optagelsesprocedurer ændres, så fordelingsudvalget optager studerende ud fra en statsligt administreret datafil, der kun angiver elevernes cpr-nummer, status for uddannelsesparathed samt ønske om uddannelsesinstitution og studieretning.
- 5) Københavns Uddannelsesråd ændres til et organ, der i højere grad kan samle, koordinere og gå på tværs af alle uddannelsesniveauer samt andre relevante aktører, så der sikres det stærkest mulige grundlag for, at København kan opfylde 95 pct.- og 60 pct.-målsætningerne.

God overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse

Mange unge går direkte fra grundskole til ungdomsuddannelse, men der er også en del unge, der har brug for ekstra tid og derfor gennemfører forskellige uddannelsesaktiviteter i bestræbelserne på at blive parate til en ungdomsuddannelse. Problemet for de unge er dog, at aktiviteterne sjældent resulterer i et egentligt uddannelses- eller eksamensbevis/diplom.

Derfor foreslås det, at:

- 1) Alle uddannelsesforberedende tilbud i København udsteder diplom for gennemførte forløb.
- 2) Der gives mulighed for længere forløb på produktionsskolerne. Konkret foreslås det, at Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) får mulighed for i samarbejde med skolerne at dispensere for 10 pct.-kvoten. Efter de 12 måneder skal UU foretage en revurdering sammenholdt med elevens uddannelsesplan i forhold til, om den pågældende elev kan profitere af et forlænget produktionsskoleforløb.
- 3) Der sikres mentorstøtte til både marginaliserede unge og unge med særlige behov. Forslaget skal bidrage til at øge chanceligheden i uddannelsessystemet ved at sikre ekstra støtte til de unge, som ikke har adgang til den støtte, ressourcestærke forældre normalt kan give deres børn. Forslaget skal spilles ind og udfoldes i en kommunal praktikpladsstrategi på tværs af de københavnske forvaltninger.

Attraktivt fritidsliv for alle unge

De kommunale og selvejende ungdomsklubber giver os en unik mulighed for at skabe det attraktive og udviklende ungdomsliv,

- hvor meningsfulde aktiviteter, sociale fællesskaber og god voksenkontakt ruste den unge til at skabe sig en indsigtsfuld hverdag
- hvor byens unge mødes på tværs af sociale og etniske forskelligheder
- hvor alle unge føler sig inkluderet i et fællesskab baseret på demokrati og medborgerskab
- hvor ensomme unge tilbydes personlig støtte i vejen ud af ensomhed
- hvor der er let adgang til rådgivning og vejledning
- hvor der kan skabes stabilitet og udvikling for udsatte unge, så de kommer i en livssituation som sætter dem i stand til at påbegynde og gennemføre en uddannelse.

Derfor skal indsatsen tage udgangspunkt i et overblik over bydelens ungegrupperinger og koordineres med andre klubbers og forvaltningers indsats.

Foreningslivet i København er rigt og varieret. Klubberne skal udnytte dette og samarbejde med foreningerne om at skabe viden om deres tilbud til store børn og unge. Et fritidsjob kan også være med til at give et godt fritidsliv. Og når unge har fritidsjob øger det sandsynligheden for, at de efterfølgende får en ungdomsuddannelse og et job. Der er imidlertid stor mangel på relevante fritidsjobs, og en række af de unge er ikke klædt godt nok på til selv at kunne skaffe sig et.

Derfor anbefales det, at:

- 1) Der udarbejdes en samlet klubstrategi, hvor arbejdet med de unge centrerer omkring et ungehus i hver bydel. Ungehuset er et organisationsprincip, som skaber sammenhæng og koordination imellem bydelens klubber. Det kan også være en fysisk størrelse, hvor det kan lade sig gøre indenfor de økonomiske og fysiske rammer. Denne organisation er udgangspunkt for arbejdet med en klubbydelstrategi samt for en ny budgetmodel med en mere socialt retfærdig fordeling af midler. Ungehuset skal samtidig gennemføre opsøgende arbejde og samarbejde tæt med folkeskolerne, Ungdomsskolen, relevante lokale foreninger, ungeparate miljøer, idrætsklubber og boligforeninger om at skabe attraktive lærings- og fritidstilbud, så disse er i stand til at kunne tiltrække alle bydelens unge – såvel ressourcetsvage som ressourcestærke.
- 2) Der gennemføres en samlet strategi for kompetenceudvikling i de københavnske klubber. Medarbejdernes kompetencer skal afdækkes, medarbejderne skal efteruddannes startende i de udsatte områder, og markant flere af klubbernes medarbejdere skal have en pædagogisk grunduddannelse.
- 3) Ungdomsklubberne gøres kontingentfrie, ligesom det overvejes at nedsætte taksterne for juniorklubberne.
- 4) Der ansættes socialrådgivere og psykologer til at understøtte klubbers og ungdomsuddannelsers arbejde med de unge i hver bydel. Denne indsats skal ske i koordination med de tilsvarende tilbud om socialrådgivere og psykologer i skolerne.
- 5) Der arbejdes med udvidede åbningstider i klubberne, så der skabes mulighed for attraktive aktiviteter i bl.a. weekender og ferier.

ALLE UNGE SKAL MED

- 6) Kommunerne skal skabe flere fritidsjobs inden for de forskellige forvaltninger og skal ruste de unge til både at søge fritidsjobs og til reelt at varetage dem. For eksempel kan daginstitutionerne og skolerne tilbyde fritidsjob med oprydning, igangsætning af lege for mindre børn, bogopsætning, kopieringsopgaver mv. og blive kompenseret for lønudgifterne.

Uddannelse, jobs og aktivt fritidsliv for unge med særlige behov

Når unge med særlige behov søger job eller optag på kompetencegivende uddannelsesinstitutioner, er der ofte fokus på det, som de unge ikke kan, frem for på det, de kan. Konsekvensen er, at disse unges potentialer ikke udvikles og anvendes – til skade for såvel den unge som for samfundet.

Børne- og Ungdomsudvalget har allerede vedtaget en reform, der skal støtte en større inklusion af unge med særlige behov og gennem en tidlig indsats hjælpe børn, unge og forældre til en tilværelse så tæt på almenområdet som muligt.

Unge med særlige behov og sårbare unge er særligt i fare for at falde fra, når de starter på ordinær 10. klasse eller en ordinær ungdomsuddannelse, idet de mangler en forpligtende voksenrelation. Det er især i den første måned efter uddannelsesstart, at en indsats har afgørende betydning for, om den unge kommer godt i gang og bliver godt integreret på uddannelsen.

Unge med særlige behov kan tage en ungdomsuddannelse på lige fod med andre unge. Nogle unge gennemfører en ordinær ungdomsuddannelse med individuel støtte, mens andre går på en Erhvervs Grunduddannelse (EGU) eller en Særligt tilrettelagt uddannelse (STU). Men en stor del af de unge kan se frem til en voksertilværelse helt uden for arbejdsmarkedet.

Der er i dag et alt for stort spring mellem de ordinære ungdomsuddannelser og tilbud til unge med særlige behov så som EGU og STU. De grupper af unge, der kaldes unge med særlige behov bliver i dag ikke alle mødt med det mest udviklende tilbud.

Fritids- og klubtilbud for unge mellem 18-25 år med særlige behov er meget begrænsede. Konsekvensen er, at en del af de unge bliver ensomme eller kommer i ”dårligt selskab”.

Derfor foreslås det, at:

- 1) Indføre kompetenceprofil for unge med særlige behov. Formålet er at afdække kompetencer på en ressourceorienteret måde, så den relevante støtte kan iværksættes og der kan beskrives pædagogiske/behandlingsmæssige tilgange for den unge, så uddannelsesinstitutioner, andre tilbud og virksomheder kan få et klart billede af, hvilken indsats der skal til for at sikre et vellykket forløb. Den unge inddrages også i at beskrive hans eller hendes kompetencer som en del af, at den unge oplever selv at have medbestemmelse på sin videre vej i uddannelse og job.
- 2) Oprette STU med EGU-lignende forløb.
- 3) Oprette EGU med opstart på deltid.
- 4) Oprette et to-årigt undervisningstilbud mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne for unge med særlige behov.
- 5) Tilbyde unge med diagnosen ADHD eller en autisme spektrum forstyrrelse (ASF), at de ved indskrivning på ovenstående uddannelser og undervisningstilbud knyttes til en anden ung med lignende udfordringer.
- 6) Etablere kommunalt støttede fritidsjob, der matcher de unges funktionsniveau.
- 7) Sikre praktikpladser til unge med særlige behov under uddannelser som EGU og STU.

ALLE UNGE SKAL MED

- 8) Oprette flere klubpladser til +18-årige med særlige behov, hvis forsøget med klubtilbud til denne målgruppe, der evalueres i foråret 2012, viser sig at være en succes. Også her vil det være centralt, at de unge har medbestemmelse på indholdet i klubområdet – akkurat på samme måde som alle andre unge.
- 9) Nedsætte en arbejdsgruppe på tværs af forvaltningerne i Københavns Kommune i forbindelse med det tværforvaltningsmæssige ungestrategiarbejde i foråret 2012, som skal udarbejde forslag til en samlet strategi for understøttelse af et værdigt ungdoms- og voksenliv for unge med særlige behov i alderen 14-25 år. I den forbindelse skal det afdækkes, hvilke strategier der allerede findes. Snitfladevanskeligheder og eventuelle lovgivningsmæssige barrierer skal udpeges, og der skal anvises forslag til at afhjælpe dem.

Del II: Uddybning af Ungdomskommissionens forslag

En folkeskole, der ruster københavnske unge til at tage en ungdomsuddannelse

1.1. Ekstra timer til undervisning på ungdomsuddannelserne

Udfordring

Der mangler i dag undervisningsaktiviteter til praktisk orienterede unge i folkeskolen. Det er ikke mindst et problem for mange drenge. Samtidig har en del unge kun en begrænset viden om muligheder for uddannelsesvalg inden for ungdomsuddannelserne.

Formål

Det foreslås, at unge i folkeskolens udskoling skal have ekstra undervisning svarende til to lektioner ugentligt. Undervisningen udbydes som en bred vifte af fag, hvor undervisningen foregår på erhvervsskoler eller gymnasier. Formålet er at koble undervisningen i udskolingen tættere på arbejdsmarkedet samt give de unge hands-on oplevelser med de uddannelsesmuligheder, som findes på erhvervsuddannelser og gymnasier.

Indhold

Erfaringerne viser, at praktisk orienterede unge gennem arbejdet i et værksted får succesoplevelser ved at mestre arbejdsprocesser. De unge opnår derved øget selvtillid. De erfarer også, at der i forhold til praktiske opgaver er brug for at beherske nogle almene skolefærdigheder. Således gøres de boglige fag konkrete for eleverne samtidig med, at de får øjnene op for uddannelsesmuligheder. Fagene får også et solidt rygstød ved at blive prøvet af i praksis på et erhvervsskoleværksted. Undervisningen på erhvervsuddannelserne skal varetages af faglærere fra erhvervsskolen. Undervisningen tones mod erhvervsuddannelserne, men der skal også være et udbud af fag på gymnasierne, der retter sig mod de bogligt interesserede unge.

Alle tilbud lægges som 2x1 eller 2-ugers forløb koncentreret i bestemte uger af hensyn til at skabe en vifte af mulige fag for de unge. Dermed vil der også være bedre mulighed for at tilrettelægge et samlet forløb for ungdomsuddannelsen. Ligeledes vil muligheden for at sikre tilstedeværelse og begrænse transporttid for eleverne være forbedret.

Fagene skal tilrettelægges pædagogisk, så de appellerer til de unge. Eksempelvis fag i dessert-kokkeri i køkkenværksted, astronomi på HTX eller cykel- og knallertreparation på metalværksted. I udviklingsarbejdet inddrages relevante faglærere fra folkeskolen, således at også sammenhængen til skolernes daglige undervisning, forberedelse og efterbehandling er indtænkt på forhånd.

Børne- og Ungdomsforvaltningen udarbejder en kravspecifikation omkring disse tilbud og indgår på baggrund heraf i dialog med ungdomsuddannelsesinstitutionerne, som udvikler og udbyder modulerne. Det er vigtigt, at der bliver tale om kvalitative forløb, hvor eleverne undervises i et særligt tilrettelagt forløb. Kommunen indgår aftaler om køb af forløb på baggrund af en model, der sikrer, at den enkelte folkeskole ikke belastes unødigt med administration.

Der indgår krav om samarbejde og erfaringsopsamling i de driftsoverenskomster, som indgås med ungdomsuddannelserne. Erfaringerne fra de første forløb sker med henblik på tilretning og genforhandling af driftsoverenskomsterne og skal samtidig være med til at afklare, om ordningen bidrager til, at de unge foretager mere velovervejede valg af ungdomsuddannelse.

Den ekstra undervisning gennemføres ved en forhøjelse af elevernes undervisningstid med to lektioner ugentligt i et konkret fag, som så samles i 1x2 eller 2-ugers forløb, som beskrevet ovenfor. Det forudsættes her, at undervisningen i de to ekstra lektioner er et led i den lovpligtige uddannelses- erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Forslaget bygger oven på de praktik- og brobygningsforløb, der i dag findes i Folkeskolens ældste klasser. Disse forløb er ofte kun af få dages varighed og er ikke tilstrækkelige til, at de unge får oplevelsen af at arbejde i værksted ind under huden.

w

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Forslaget berører kun Børne- og Ungdomsforvaltningens arbejdsområde og spilles derfor ind som et færdigarbejdet forslag til udviklingen af en tværkommunal ungestrategi i København.

1.2. Uddannelsesuge i uge 47

Udfordring

Undervisning i uddannelses- erhvervs- og arbejdsmarkedsorientering (UEA) er et timeløst fag i grundskolen med trinnål for hvert klassetrin defineret i lovgivningen. UU-centre skal i følge lovgivningen for området inspirere til UEA, hvilket UU København i efteråret 2011 specielt har gjort ved at udvikle nyt materiale. Tilbage meldingerne har været positive, men der er stadig for få, der brænder for UEA.

Formål

Jo mere systematisk UEA-undervisning eleverne oplever fra 0. - 9. klasse, jo bedre grundlag er der opbygget for vejledning af de unge til valget af uddannelse og job efter endt skolegang. I udskolingen er yderligere introduktionskurser, brobygningsforløb og erhvervspraktik en naturlig del af undervisningen. Det medvirker til at styrke elevens kendskab til mulighederne, ikke bare inden for de gymnasiale uddannelser, men også indenfor erhvervsuddannelserne.

UEA-undervisning samt uddannelsesvejledning styrkes yderligere ved at have specielt fokus på det i uge 47 hvert år, sammenfaldende med uddannelsesmesse i Forum: "Uddannelse i Centrum".

Indhold

For at sætte særligt fokus på skolernes undervisning i UEA fastlægger BUF fremover uge 47 som "uddannelsesuge" for alle skoler, sammenfaldende med den årlige messe i Forum "Uddannelse i Centrum". Det vil være en uddannelsesuge, hvor Københavns Kommune særligt fokuserer på UEA og vejledning. "Uddannelse i Centrum" bør i den forbindelse være obligatorisk for alle 7. - 10. klasser. Desuden skal der fortsat inviteres unge uden ungdomsuddannelse til messen.

Der tilrettelægges særligt elevmateriale, tilpasset det enkelte klassetrin med udgangspunkt i trin- og slutmål for faget, med henblik på progression i, hvad eleverne oplever i UEA-undervisningen og på messen for hvert klassetrin fra 7. - 10. klasse.

For at støtte og udvikle "Uddannelsesuge 47" og UEA-undervisningen fra indskoling til og med udskolingen, udvælges UEA-ambassadører efter ansøgning fra skolerne. Ambassadørerne skal efter deltagelse i en kursusrække arbejde for at styrke kollegernes fokus på UEA-feltet på alle klassetrin, og at UEA bliver en del af årsplanlægningen. UU København er ansvarlige for forløbet. Der bliver ikke løntillæg forbundet med at blive Ambassadør, da skolerne i forvejen skal varetage UEA.

ALLE UNGE SKAL MED

Et andet tiltag for at sætte fokus på bredden af uddannelser vil være at tilrettelægge klassekonkurrencer for 8. klasser, der munder ud i deltagelse i en kommunal konkurrence indenfor håndværksfaglige emner inspireret af erfaringer fra Finland og fra Odense. Den kommunale konkurrence kan foregå på ”Uddannelse i Centrum”.

Alle interesserede 8. klasser kan tilmelde sig og deltage i de indledende konkurrencer, der afholdes på de enkelte grundskoler i eksisterende budget. Lærerne planlægger og gennemfører deltagelsen i konkurrencer, der handler om at dyste om at være bedst og hurtigst til forskellige færdigheder, alt fra at samle en flyttekasse til at lave en bestemt dessert, målt på kvalitet og tid. De 20 bedste 8. klasser (pr. år) kvalificerer sig til at deltage i den endelige konkurrence fx på ”Uddannelse i Centrum”.

Vinderholdet inviteres til Skills¹ arrangementet i januar måned året efter, hvor de kan opleve Danmarksmesterskaberne i håndværk og eventuelt selv deltage i konkurrencen på landsplan. Mesterskabet giver de unge chancen for at vise deres talenter. Mesterskabet giver også mulighed for at vise de unge, at det kan være forbundet med høj status og store evner at tage sig en erhvervsuddannelse. Københavns Kommune kan eventuelt foreslå sig selv som vært for Skills Danmarksmesterskaberne. UU København er ansvarlige for forløbet og kontakten til Skills.

Københavns Kommune opfordrer de andre kommuner i Region Hovedstaden til at tage tilsvarende tiltag, med henblik på at uge 47 på sigt bliver national uddannelsesuge på lige fod med ”Uge 40” (alkohol) og ”Uge 6” (sex).

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Forslaget skal indgå i arbejdet med en ny ungestrategi i Københavns Kommune, herunder skal muligheden for at besøge ”Uddannelse i Centrum” kobles til indsatsen under Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (Jobcenter Skelbækgade) for unge under 25 år, der ikke har en ungdomsuddannelse, undersøges.

1.3. ”Kender du ungdomsuddannelserne?” - En obligatorisk kursusrække til lærere i 8. klasse

Udfordring

Mange lærere kender den boglige vej til arbejdsmarkedet. Imidlertid er der mange flere muligheder for unge end den boglige, hvilket fordrer et nærmere kendskab blandt lærerne til bl.a. den erhvervsfaglige uddannelsesvej.

Formål

Forslaget skal overordnet sikre, at lærerne får en bred viden om ungdomsuddannelserne til det daglige arbejde med at kvalificere elevernes valgkompetence på det faglige, personlige og socialt felt. Desuden skal lærerne have viden om, hvad det kræver af de unge at gennemføre en given ungdomsuddannelse.

Indhold

Minimum én lærer fra hver 8. klasse deltager hvert år i et kursus over 6 eftermiddage med besøg på ungdomsuddannelser og UU. Dermed sikres over en årrække indsigt blandt alle udskolingslærere. Forslaget har afsæt i gode erfaringer fra andre kommuner, herunder Horsens og Hvidovre. Kurset

¹ Skills Danmark er en ramme for Danmarksmesterskaber i håndværk for eleverne på erhvervsuddannelserne. Der konkurreres på alle fag fra den gode pleje af gamle til bygning af en del af et hus. Konkurrencer er bl.a. med til at skærpe deres faglige niveau og vise omverdenen - heriblandt grundskoleelever - erhvervsuddannelsernes mangeartede og spændende muligheder.

vil give lærerne indsigt i de forskellige ungdomsuddannelser og være basis for samarbejdet mellem skolen og vejledningen. Dermed vil lærerne fortløbende have en brugbar og ajourført viden om de kompetencer, de unge skal have for at være parate til at kunne gennemføre en given ungdomsuddannelse.

Ved disse besøg formidles der viden om ungdomsuddannelserne, og der inspireres til en undervisningstilrettelæggelse, der støtter den erhvervsrettede vinkel i kombination med skolens faglighed. Dette vil bringe karriereperspektivet tættere på de unges hverdag. En matematiktime kan fx indeholde nogle ord om, at en elektriker, en tømrer m.v. skal have gode kompetencer indenfor et felt. En dansktime kan give anledning til refleksion over arbejdet indenfor det kontorfaglige felt, og sådan kan hvert enkelt fag trække tråde til det uddannelsesperspektiv, som skal blive en del af de unges hverdag.

Det betyder, at de unge kan få en mere målrettet skolegang, kende behovet for den nødvendige arbejdsindsats m.v. i forhold til den ønskede uddannelse eller det faglige niveau – og ikke mindst at de unge støttes i valgprocessen i hverdagen, således at det at tage en beslutning om en uddannelsesvej kan blive en del af ungdomslivet, og ikke noget man ønsker at ”udskyde” med tre år i en gymnasial uddannelse. For hvor gymnasiet er det helt rigtige for mange unge, er der også mange unge, for hvem det ikke er det rigtige. Valget mellem ungdomsuddannelser skal være vidensbaseret og velfunderet hos den unge.

Kendskabet til ungdomsuddannelserne kan ligeledes styrkes gennem jobswop-ordninger for lærere i folkeskole og på ungdomsuddannelser. Det kan foregå ved, at lærerne tilbydes mulighed for at deltage i undervisningen på op til 2 ungdomsuddannelser, 1 uge på hver. Tilsvarende skal folkeskolen stille sig til rådighed for jobswop den anden vej. Der kan være tale om at oprette makkerpar i fx de merkantile og tekniske grundfag, der kan matches med et tilsvarende fag i folkeskolen i form af erfa-grupper, som kan omfatte at udveksle og udvikle materialer, gennemgå eksamensformer, arbejde med begrebet uddannelsesparathed osv. Forslaget og modellen baserer sig på mangeårige erfaringer med arbejde med jobswop og erfa-grupper i Horsens. Der tilbydes særlige workshops for lærere omkring uddannelsesparathed sammen med UU-vejledere og ungdomsuddannelserne.

Skole- og afdelingsledere inviteres på besøgsrække på ungdomsuddannelser, og der tages initiativ til fælles kompetenceudviklingsaktiviteter i form af fx konferencer for lærere.

Aktiviteterne forberedes og koordineres i et samarbejde med ungdomsuddannelser m.m. gennem det foreslåede Aftagerpanel. Arbejdet sker med udgangspunkt i et forslag fra BUF, hvor det er sikret, at der er ledig kasse 3 tid samt vikardækning til de foreslåede aktiviteter.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Forslaget berører kun Børne- og Ungdomsforvaltningens arbejdsområde og spilles derfor ind som et færdigarbejdet forslag til udviklingen af en tværkommunal ungestrategi i København.

1.4. Alternative undervisningstilbud af midlertidig karakter

Udfordring

Der er en gruppe københavnske unge, som ikke trives eller profiterer af folkeskolens læringsmiljø. Det betyder bl.a., at de undtager sig undervisningen i et stigende omfang, og for nogle resulterer det i lange perioder uden skolegang og en del skoleskift. De unge risikerer således at blive marginaliseret i forhold til videre uddannelse og arbejde.

ALLE UNGE SKAL MED

Der findes alternative tilbud af midlertidig varighed for elever på 7. - 9. klassetrin i Valby og Bispebjerg, men der mangler lignende tilbud i øvrige områder af København. En rundspørge blandt skolerne og områderne under Børne- og Ungdomsforvaltningen ultimo 2010 anslår, at der er mellem 120 og 130 unge, som vurderes at have behov for et andet tilbud af midlertidig karakter. Der er således en stor gruppe unge med behov for et alternativt tilbud, men det er pt. kun et begrænset antal unge, der har mulighed for at få en plads.

Formål

Formålet med undervisningstilbud af midlertidig karakter på grundskoleniveau er at bibringe de unge afklaring i forhold til fortsat skolegang, udvikle deres sociale og faglige kompetencer, og sikre at de efter tiden i tilbuddet vil kunne vende tilbage til et uddannelses tilbud i folkeskolen eller opfylde undervisningspligten på anden måde.

Formålet med at etablere tilbuddene i de enkelte områder er at sikre lokalt ejerskab, tage hensyn til særlige behov blandt ungegrupper i tilrettelæggelsen af tilbuddet, og at den unge kan fortsætte sin skolegang i området.

Indhold

Det foreslås, at der etableres tilbud af midlertidig varighed i alle områder, og at fordelingen af antal pladser sker efter nærmere afdækning af de lokale behov.

Tilbuddene retter sig mod elever på 7. - 9. klassetrin og er af 4-6 måneders varighed. Det inkluderer primært undervisning i fagene dansk, engelsk og matematik. Desuden omfatter det aktiviteter som erhvervspraktik samt et udvidet forældresamarbejde, bl.a. i form af at der afholdes forældrekurser, forestået af skolesocialrådgivere. I tilbuddene arbejdes der tillige med at sikre den unge et meningsfuldt fritidsliv i form af fx ungdomsklub, et fritidsjobtilbud og fritidsaktiviteter.

Ved etablering af tilbud i det enkelte område skal der tages udgangspunkt i eventuelle særlige behov og ungegrupper i området. Det betyder, at indholdet i de enkelte tilbud vil kunne variere fra område til område.

Samtlige tilbud forankres i en fælles enhed under ungdomsskolen for at sikre fortsat faglig udviklingskraft og et fælles fundament. Alle lærere og pædagoger ansættes således i en fælles enhed i ungdomsskolen. Forankringen under ungdomsskolen betyder, at tilbuddene vil blive organiseret som heltidsundervisningstilbud efter Ungdomsskoleloven. Enhedens opgaver vil være udvikling af indhold og pædagogik og personaleledelsen af de ansatte i tilbuddene samt koordinering og administration.

For at sikre den nødvendige lokale forankring, skal der til samtlige tilbud etableres en styregruppe, der i lighed med tilbuddet i Valby tæller lokale repræsentanter fra BUF, SOF, UU samt fra ungdomsskolen. Styregruppens opgaver vil bl.a. være at sikre, at tilbuddet modsvarer lokale behov, at sikre samarbejde på tværs samt tilsyn, opfølgning og evaluering.

Forpligtigelsen til at handle og eventuelt hjælpe en elev videre ligger fortsat hos den lokale skole. Elevens egen skole skal have sat ind med udarbejdelse af handleplan, gennemførelse af procedure ved bekymrende fravær og andre indsatser, før eleven kan komme i betragtning.

Visitationen til de midlertidige tilbud vil tage udgangspunkt i Valby-modellen, hvor eleverne efter henvisning fra områdeskolerne og SOF optages via et indstillingsudvalg.

ALLE UNGE SKAL MED

Den endelig fordeling af ansvar og opgaver mellem overordnet og lokal ledelse og styregruppe kan eventuelt reguleres i samarbejdsaftaler indgået mellem ungdomsskolen og de enkelte områder.

Med dette forslag vil der opnås en samlet struktur på området for alternative tilbud til undervisningspligtige, der indeholder:

- 1) Skoletilbud af midlertidig karakter for elever i 7. - 9.klasse i samtlige områder.
- 2) Ungdomsskolens 8+9.klasse (Second Chance), der er et bydækkende og skoleafsluttende tilbud.
- 3) En fælles enhed, der står for koordinering udvikling, videndeling mv. på tværs af tilbuddene i byen.

Der er altså tale om en samlet struktur, men med to former for tilbud, der henvender sig til to forskellige målgrupper:

De *midlertidige tilbud* er for elever, hvor det antages, at en midlertidig indsats i lokalområdet kan være tilstrækkeligt mhp. tilbagevenden til folkeskolen eller til en anden form for tilbud. Det er elever, der ikke møder op på skolen og ikke kan formås til at komme, men som ellers anses for ganske almindelige skoleelever, som i princippet ville kunne gennemføre en almindelig skolegang.

Ungdomsskolens 8+9.klasse er til de elever, som betegnes "skoletrætte" eller helt har opgivet at deltage i læringen, hvor et reelt skift til et helt andet miljø betragtes som nødvendigt. Nogle i denne målgruppe vurderes også at være kriminalitetstruede. Elever med behov for permanente tilbud visiteres direkte hertil, og går ikke i de midlertidige tilbud.

Den overordnede intention med at sætte ind med disse målrettede, inkluderende tilbud, er at undgå eksklusion af mere permanent karakter.

I denne model vil elever på 7. klassetrin kun have adgang til et midlertidigt tilbud. Det baserer sig på tanken om, at der på dette klassetrin kan være god grund til at starte med en udskillelse af kortere varighed fra almenskolen. For mange elever er netop 7. klasse et turbulent år, og nogle gange vil problemerne kunne rettes op/mildnes ved et ophold af kortere varighed.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Der findes alternative undervisningstilbud i Valby (Ungeskolen) og Bispebjerg (Overhuset). Forslaget tager afsæt i de rigtig gode erfaringer fra Ungeskolen i Valby, hvor evalueringen bl.a. fremhæver lokal forankring, smidig og lille holdstørrelse og smidig og hurtig visitation, som afgørende for tilbuddets succes. Tilbuddet i Valby er et samarbejde mellem Ungdomsskolen, UU, BUF Valby og SOF med en tilknyttet styregruppe og et indstillingsudvalg, der på baggrund af indstilling fra distriktsskolen, behandler ansøgninger inden for en uge. Overhuset i Bispebjerg er bygget op med et lignende indhold som tilbuddet Ungeskolen i Valby. Disse tilbud har samlet plads til ca. 30 elever årligt.

Forslaget skal desuden ses i sammenhæng med, at Københavns Kommune har stigende opmærksomhed på bedre håndtering af situationen for elever, der har bekymrende fravær fra folkeskolen. Børne- og Ungdomsforvaltningen har i samarbejde med Socialforvaltningen udviklet principper og procedurer for skolernes håndtering af bekymrende fravær. Procedurene er pt. under revision. Ved skoleskift er det den afgivende skoleleders ansvar at sikre, at eleven får et skoletilbud. Skolelederens ansvar stopper først, når eleven er indskrevet på en ny skole. Hvis et

skoleskift sker af disciplinære grunde og mod forældrenes vilje, skal afgivende skoleleder inddrage forvaltningen (området) til at sikre eleven et relevant skoletilbud.

Der er desuden, som en del af den såkaldte Københavnermodel 2.0, fokus på de ca. 2000 skoleskiftere, som hvert år skifter til eller fra de københavnske folkeskoler. Der arbejdes her med en fast procedure for skoleskift på folkeskoleområdet, således at forvaltningen har bedre baggrund for at rådgive fagligt og socialt svage skoleskiftere. Dermed kan der gives et bedre og mere målrettet pædagogisk tilbud, der forventes at give barnet bedre mulighed for at gennemføre et succesfuldt folkeskoleforløb.

En stor del af skoleskiftene sker mellem folkeskoler og privatskoler. Med de nuværende rammebetingelser vil kommunen imidlertid ikke kunne stille kvalitetskrav i forhold til de private skolars deltagelse i denne vidensoverdragelse. Dette vil medføre, at ”svage” skoleskiftere fra de private skoler stilles ringere end tilsvarende elever som skifter mellem folkeskoler i København, da der ofte ikke vil være et tilstrækkeligt vidensgrundlag at rådgive ud fra. Børne- og Ungdomsforvaltningen vil derfor anbefale Ministeriet for Børn og Undervisning at sikre nye rammebetingelser, der giver bedre mulighed for vidensoverdragelse mellem folke- og privatskoler.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Forslaget spilles ind til den kommende ungestrategi, hvor det vil være hensigtsmæssigt, at der samarbejdes med Socialforvaltningen i arbejdet med alternative tilbud.

1.5 Virksomhedsforløb for udskolingslever

Udfordring

Mange elever i folkeskolernes udskoling har brug for et bedre førstehåndskendskab til arbejdsmarkedet. Dels for at få udfoldet mulighederne ved valg af ungdomsuddannelse, så gymnasievalget ikke bliver set som den eneste mulighed. Dels for at få et klarere billede af, hvad det vil sige at søge job og begå sig på en arbejdsplads, hvilket også vil støtte den unge på vejen mod at opnå erhvervskompetence. Udfordringen gælder i særlig grad de elever, som kommer fra hjem hvor forældrene har svag eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet. Endelig kan der være behov for, at eleverne bliver mere motiverede for undervisningen i skolen af, at det bliver klarere, hvad deres kompetencer kan bruges til i praksis.

Formål

Formålet med forslaget er at opbygge relationer mellem skoler og virksomheder på bydelsniveau, hvorved der skabes mulighed for mønsterbrydning og synliggørelse af potentialet i området. Gennem denne kontakt mellem skoler og virksomheder er målet:

- At øge elevernes arbejds-/erhvervskendskab
- At styrke elevernes sociale og personlige kompetencer til at kunne begå sig på en arbejdsplads
- At kontakten mellem aktørerne kan udmunde i mentor-relationer mellem virksomhederne og udvalgte elever
- At gøre det klarere, hvad undervisningen i skolen kan bruges til i praksis.

Kodeordene i indsatsen skal være: Positiv opmærksomhed, høje forventninger og opfølgning.

Der er rigtig gode erfaringer med at sikre dette via projektet Smart Stars, der derfor foreslås udrullet til flere bydele.

Indhold

Smart Stars har kørt som projekt i Sydhavnen i to år, hvor projektmodellen er udviklet i samarbejde mellem alle deltagende aktører: Skole, UU-vejledning og lokale virksomheder. Smart Stars indeholder følgende aktiviteter:

- Alle eleverne i 8. og 9. klasse kommer i praktik på virksomhederne
- Gæstelærer-undervisning, hvor HR-medarbejdere fra deltagende virksomheder underviser eleverne i forståelse/afkodning af processen fra annonce til job
- Besøg på Danfoss Universe
- Selvtillidskurser for alle elever
- Besøg på virksomheder med forældre
- Møde rollemodeller mm.

Projektet skal løfte mulighederne for alle elever i 8. og 9. klasse på de to skoler i bydelen. På både Bavnehøj Skole og Ellebjerg skole har mange elever god brug for en hjælpende hånd, når det drejer sig om mønsterbrydning og opbygning af netværk. Projekterfaringerne viser, at såvel eleverne, deres forældre, skoler og virksomheder er glade for og kan se nytten af projektet. Det foreslås derfor at udrulle projektet til flere bydele og dermed flere skoler.

Opbygning og konsolidering af Smart Stars modellen tager omkring to år. I Sydhavnen er der skabt et fasttømret samarbejde med tre store lokale virksomheder: Lundbeck, Metro Cash & Carry og MAN Diesel & Turbo. Desuden er det eneste advokatfirma i Sydhavnen med i projektet. Smart Stars udvider nu med Scandic Hotel og Høyrup & Clemmensen, så i alt seks lokale virksomheder deltager i projektet. Det opsøgende arbejde er blevet særdeles positivt modtaget af virksomhederne, som alle udtrykker, at medarbejderne føler en tilfredsstillelse ved at kunne bidrage ved at påtage sig et socialt ansvar i forhold til de unge i bydelen.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Forslaget om at udrulle Smart Stars til flere bydele bygger på de gode erfaringer fra Sydhavnen. Modellen kan overføres til andre bydele, men ikke alle bydele er lige oplagte. Modellen har vist sig særlig velegnet i Sydhavnen af følgende grunde:

- Sydhavnen er et afgrænset byområde med en klar bydelskarakter
- Sydhavnen er et fattigt område, hvor mange familier, særligt til elever i folkeskolernes udskoling, ikke har gode netværk til arbejdsmarkedet
- Beboelsesområderne er omkranset af et stort antal lokale virksomheder.

Når projektet skal udrulles til flere skoler, tages der udgangspunkt i disse erfaringer, når der skal udvælges konkrete skoler. Udvælgelse af skolerne vil ske i dialog med skolerne. Det skal sikre grundlaget for kvalificerede ansøgninger og forventningsafstemning mellem aktørerne. Skolerne vil herefter kunne ansøge om deltagelse i projektet. Ved udvælgelse af deltagende skoler vil der blive lagt vægt på såvel kvaliteten af ansøgningerne, som at skolerne har et elevgrundlag, hvor en betydelig andel af eleverne kommer med en familiebaggrund uden uddannelsestraditioner og stærk tilknytning til arbejdsmarkedet.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Ved udrulning af Smart Stars i nye bydele kan der gøres brug af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens gode virksomhedsnetværk.

Ungdomsuddannelser, der fastholder de unge

2.1. National strategi for ungdomsuddannelser, der indeholder både ungdomsmiljøer og strukturel fleksibilitet

Udfordring

Unge har ønsker til deres ungdomsuddannelses indhold, studiemiljøet og muligheden for at forme uddannelsen i takt med, at de bliver mere og mere afklarede på, hvad de vil. Heroverfor står et meget differentieret udbud, som mange unge ikke helt kan finde sig selv i.

Mange unge vælger en gymnasieuddannelse og udsætter på den måde det mere specifikke valg af uddannelse, som en erhvervsuddannelse kræver. Og mange unge vælger en gymnasieuddannelse ikke på grund af det faglige indhold, men fordi gymnasierne ofte er centrum for et godt ungdomsmiljø.

De unge, der vælger en erhvervsuddannelse, skal være mere afklarede om deres endelige erhvervsønsker, og samtidig gå ind i et uddannelsesmiljø, der slet ikke på samme måde appellerer til nutidens ungdomskultur. Det er en kendsgerning, at der foretages mange fejlvalg, som senere fører til frafald. Og at mange unge derfor får et nederlag.

Disse uhensigtsmæssigheder hænger blandt andet sammen med, at ungdomsuddannelserne er adskilt både fysisk og organisatorisk – og at der bl.a. derfor i mange tilfælde ikke er skabt et bredt og inkluderende ungdomsmiljø på uddannelserne.

Formål

De unge skal opleve et inspirerende uddannelsesmiljø, uanset hvilken ungdomsuddannelse de vælger. De unge skal tillige sikres en uddannelsesvej, hvor der bygges ovenpå kompetencer i stedet for at skabe nederlag.

En mulig model for at sikre dette, kan være en Campus-model. Den kan åbne mulighed for et mangfoldigt og levende ungdomsliv, hvor de unge kan mødes og få inspiration på tværs af uddannelser og uddannelseskulturer. Uddannelser med overvægt af det ene køn kan for eksempel på den måde tilbyde et andet ungdomsmiljø ved at dele campus med andre uddannelser.

Men fysisk fællesskab er ikke tilstrækkeligt, hvis de unge skal hjælpes videre fra et forkert uddannelsesvalg over i en anden uddannelse uden at opleve nederlag og spild af tid. Det kræver også at der tænkes over muligheden for merit samt at veksle mellem forskellige forløb under den samlede hat, der hedder erhvervsuddannelser.

Indhold

Ovenstående mål forudsætter en national strategi for ungdomsuddannelserne og deres indbyrdes samspil. Ministeriet for Børn og Uddannelse opfordres til at igangsætte et arbejde med at se på muligheden for at samordne ungdomsuddannelserne, så der bliver bedre muligheder for at skifte indenfor erhvervsuddannelserne.

Ligeledes anbefales en national revurdering af antallet af indgange til ungdomsuddannelserne, set i lyset af de rekrutterings- og frafaldsmønstre, der kan konstateres, sammenholdt med de mål, der er for de unges uddannelsesvalg og færdiggørelse.

ALLE UNGE SKAL MED

Børne- og Undervisningsministeriet opfordres til at igangsætte et arbejde, der ser nærmere på erfaringerne med etablering af campus-miljøer. Der er allerede visse erfaringer i Københavns Kommune med campustankegangen, som man kan lade sig inspirere af. Blandt andet har produktionsskolen k-u-b-a's værksted Mediepiloterne været fysisk placeret på en erhvervsskole (Niels Brock). Der kan derudover trækkes på svenske erfaringer med at samle forskellige uddannelsesaktiviteter på den samme fysiske adresse. Der kan også trækkes på erfaringerne fra Campus Bornholm, hvor gymnasium, erhvervsuddannelse og VUC blev samlet i 2010.

Det foreslås, at København overfor ministeriet melder en interesse i at medvirke i et sådant arbejde – eventuelt gennem forsøg med samlokalisering fysisk og organisatorisk. Københavns Kommune kan ikke løfte den uddannelsesstrukturelle opgave alene, men kan godt via kommuneplan og lokaliseringsbeslutninger understøtte en campustankegang. Herudover kan det foreslås ministeriet, at samlokalisering af uddannelser fremover indgår som et særligt tema i kommuneplanen i København, og at kommunen tager initiativ til partnerskaber med uddannelses-, idræts- og kulturinstitutioner, samt virksomheder, faglige og erhvervsorganisationer om at udvikle campus-miljøer.

En national strategi for attraktive ungdomsmiljøer og for at lette unges vej til og rundt i erhvervsuddannelsessystemet er den langsigtede vision. På kort sigt foreslås det, at kommunen og de københavnske uddannelsesinstitutioner gensidigt forpligter hinanden på at få alle unge i mål i forhold til 95 pct. målsætningen. Konkret betyder det, at alle aktører er opmærksomme på og samarbejder om at lette unges overgange fra en uddannelse til en anden og sikrer, at ingen unge falder ned mellem systemerne, fx i forbindelse med uddannelsesskift eller frafald. UU er med til at sikre, at overgangen er håndholdt og følger de unge så tæt som muligt.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Der kan være vinkler i en national strategi, som er interessante i forhold til Børne- og Ungdomsforvaltningens samarbejde med andre forvaltninger. Udvikling af en sådan strategi er dog overvejende et anliggende mellem Børne- og Ungdomsforvaltningen, de ikke-kommunale ungdomsuddannelser, produktionsskoler, korte videregående uddannelser mv.

2.2. Ungdomsklasser på erhvervsuddannelserne

Udfordring

Den største årsag til frafald på ungdomsuddannelserne, ud over praktikpladsproblemet, finder vi på erhvervsuddannelsernes grundforløb. Den mest udsatte gruppe er de elever, som kommer direkte fra folkeskolen. En del af de unge har svært ved at finde sig til rette på hold, hvor gennemsnitsalderen typisk er 21 år. Samtidig er de unge elever ofte langt mere uafklarede end de ældre om, hvorvidt begyndelsen på grundforløb dækker over et reelt valg af uddannelse. Valg af erhvervsuddannelse er et valg af kompetencegivende uddannelse, mens gymnasievalget langt hen ad vejen giver de unge et treårigt "helle" før de skal foretage det uddannelsesvalg, som skal føre til erhvervskompetence.

Valg af erhvervsuddannelse er også et valg af et mere voksent uddannelsesmiljø, mens gymnasievalget giver langt bedre plads til at være en del af en ungdomskultur. Det er godt, at gymnasiet er attraktivt for unge – men naturligvis ikke, at unge, der havde haft langt større glæde af en erhvervsuddannelse, vælger gymnasiet. Derfor bør erhvervsuddannelserne på samme måde være i stand til at skabe ungdomsmiljøer.

ALLE UNGE SKAL MED

Formål

Der er brug for at skabe et pædagogisk og socialt ungdomsmiljø på erhvervsuddannelserne, hvor de elever, der kommer lige fra folkeskolen føler sig bedre hjemme. Lærerne på erhvervsuddannelserne skal have mulighed for at tilrettelægge en særskilt undervisning målrettet for de yngste elever. Dette skal bidrage til at styrke fastholdelsen af de yngste elever på erhvervsuddannelserne. På samme måde som de unge skal være uddannelsesparate, må det kræves af erhvervsuddannelserne, at de er ”ungeparate”.

Indhold

En mulig vej at gå er at oprette ungdomsklasser på de erhvervsuddannelser, der har en tilstrækkelig volumen til at oprette hold for såvel yngre som ældre elever. Samtidig kan erhvervsuddannelserne arbejde med en pædagogisk tilrettelæggelse af undervisningen og udvikling af det sociale miljø, så det er bedre tilpasset den yngste elevgruppe.

Københavns Kommune ser gode perspektiver i, at erhvervsskoler i det københavnske område opretter ungdomsklasser. Der er gode muligheder for, at dette kan ske med afsæt i de uddannelser, hvor der allerede er 10. klasser på erhvervsskolens grund. De fleste af 10. klasserne er udformet som 20/20 forløb, hvor de unge allerede får et helt eller elementer af et grundforløb.

Københavns Kommune vil anbefale Ministeriet for Børn og Undervisning at arbejde for, at erhvervsuddannelserne i langt højere grad end i dag bliver ”ungeparate”. Man kunne bl.a. overveje at oprette ungdomsklasser på flest mulige erhvervsuddannelser. For at undgå tompladsproblematikker bør fokus i første omgang rettes mod de uddannelser, der har den nødvendige volumen, men alle uddannelser skal have fokus på, at en elev der kommer direkte fra 9. eller 10. klasse ikke er ”for ung”, men en naturlig del af erhvervsskolens målgruppe.

Kommunen opfordrer desuden ministeriet til at overveje at skabe incitament til, at der etableres bredere grundforløb på erhvervsuddannelserne, jf. forslag om national strategi for ungdomsuddannelser. Forløbene kan fungere som indgang for gruppen af uafklarede elever, samt sammentænkes med en kommende fleksuddannelse. Disse initiativer vil også styrke muligheden for at fastholde de yngste elever på erhvervsuddannelserne.

Ministeriet opfordres desuden til at stille krav til erhvervsuddannelserne om at udvikle ungdomsmiljøer og beskrive deres arbejde med dette. Det kan fx lægges ud til kommunerne at have tilsyn med og rådgive erhvervsskolerne om, hvordan de konkret kan arbejde med at indfri målsætningen. Det kan alternativt være et fokusområde i de krav, Ministeriet stiller i forbindelse med revision og krav til handlingsplaner for skolerne.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Ungepakken har åbnet for, at 10. klasse kan gennemføres på en erhvervsskole. Der er med gode resultater oprettet 10. klasse på flertallet af de store erhvervsuddannelser i København. Det giver skolerne et godt afsæt for at oprette ungdomsklasser og udvikle dem pædagogisk.

Ungdomskommissionens anbefaling om at udvikle campus-miljøer vil også bidrage til at skabe et socialt miljø på ungdomsuddannelserne, som vil være en god ramme for ungdomsklasser.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Overvejelserne om oprettelse af ungdomsklasser, bredere grundforløb mv. er ikke primært et kommunalt anliggende, men forudsætter, at Ministeriet for Børn og Undervisning tager initiativer i forhold til erhvervsuddannelserne.

2.3. Flere praktikpladser

Udfordring

En meget afgørende årsag til, at unge i dag ikke gennemfører en erhvervsuddannelse, er mangel på praktikpladser. Det har været et konstant problem i mange år. Derfor har Københavns Kommune allerede gennemført flere tiltag, som har givet flere kommunale praktikpladser, og kommunen har samtidig styrket formidlingen af, hvor der er ledige praktikpladser, og hvordan man søger disse pladser. Men særligt på grund af den økonomiske krise er mange virksomheder ophørt med at oprette praktikpladser og dermed uddanne de medarbejdere, de i mange tilfælde får behov for senere. På trods af, at der via Arbejdsgivernes Elevrefusion (AER) er indført bonusordninger, er der stor mangel på praktikpladser. På erhvervsuddannelsesområdet er tilskuddet 70.000 kr. pr. uddannelsesforløb. På EGU-området er tilskuddet 30 kr. i timen i 7 måneder, i alt ca. 33.000, men her er praktikpladsproblemet endnu alvorligere. En del af årsagen til de manglende praktikpladser og præmieringsordningernes begrænsede effekt, er, at virksomhederne i krisetider mangler ordrer og aktivitet, og derfor ikke har en tilstrækkelig mængde opgaver til at sikre elever og lærlinge en uddannelse med den kvalitet, de har krav på. Derfor vil der især i krisetider være behov for et stærkt skolebaseret alternativ til almindelige praktikpladser.

Formål

Formålet er overordnet at sikre, at flere erhvervsuddannelseselever og EGU-elever kan gennemføre deres uddannelse, og at kommunen på sigt råder over en tilstrækkelig arbejdsstyrke. Formålet er ligeledes, at kommunen tager medansvar for praktikpladsmanglen ved i endnu større grad at oprette praktikpladser i egne forvaltninger og at opfordre virksomheder i kommunen til at tage socialt ansvar.

Indhold

Det foreslås, at der bygges videre på den kommunale praktikpladsstrategi, hvor følgende elementer kan indgå:

- 1) At Børne- og Ungdomsforvaltningen går i dialog med den nyoprettede tværgående praktikpladsenhed Grunduddannelse København (GRUK) under Sundheds- og Omsorgsforvaltningen med følgende forslag:
 - a. BUF foreslår, at der sættes fokus på at sikre praktikpladser til de 15-17-årige, da de har ekstra vanskeligt ved at komme i betragtning til en praktikplads.
 - b. BUF foreslår, at der sættes ekstra fokus på praktikpladser til unge med anden etnisk baggrund, jf. ny rapport fra AKF om ”Indvandreres og efterkommeres vej gennem de erhvervsfaglige uddannelser”. Rapporten viser, at det kun er under halvdelen af de unge med anden etnisk baggrund, der begynder på en erhvervsuddannelse, som får en praktikplads.
 - c. BUF foreslår, at oprette EGU-pladser i traditionelle håndværks- og serviceområder samt i plejesektoren, hvor de respektive forvaltninger pt. ikke kan se EGU-unge som målgruppe. På de fleste arbejdspladser kan EGU-elever indgå som ekstra praktiske medarbejdere, men samtidig opnå kompetencer, der kan gøre dem i stand til fortsat uddannelse, at opnå tilknytning til arbejdsmarkedet og større ansvar som samfundsborgere.

Eksempler på relevante praktikpladser er:

- Gartner/grønne elever. Unge tilknyttes til kommunale medarbejdere i Vej og Parkområdet. Arbejde i parker, kirkegårde, idrætspark, grønne arealer omkring institutioner: græsslåning, lugning, hækkeklipping, plantningen, beskæring osv. (TMF).

ALLE UNGE SKAL MED

- Kørselselever, hvor unge tilknyttes renholdningsbiler, servicebiler, kommunal udbringning osv. (ved behov for ekstra mand på udbringningsbiler på grund af parkeringsforhold i byen).
 - Køkken-/kantinemedhjælpere i medborgerhuse, medarbejderkantiner, institutioner osv. (SUF, SOF, BUF, KFF).
 - Teknisk service/pedel elever: Bygningsservice ved institutioner, skoler, kulturhuse, sportshaller (alle forvaltninger).
 - Kontor-/administrations elever: Kopiering, scanning, registrering, lettere IT, mødeservicering. (alle forvaltninger).
 - Tekniske servicemedhjælpere ved forvaltningernes reparations- og serviceværksteder: Brandbiler, gartnermaskiner, renholdningsmaskiner, tekniske hjælpeapparater.
- 2) Det foreslås, at Københavns Kommune henvender sig til erhvervsskolerne med henblik på at indgå som partner med én eller flere af erhvervsskolerne om praktikpladscentre, jf. initiativ i Finansloven 2012 vedr. forsøg med praktikpladscentre. I den forbindelse kan der ske en konsolidering af netværket mellem GRUK, UU, Jobcenter København Skelbækgade og uddannelsesstedernes praktikpladscentre (LOP-centre) med henblik på at skaffe flere praktikpladser. Netværksarbejdet skal dække hele erhvervsuddannelsesområdet inklusiv EGU.
- 3) Det foreslås, at Københavns Kommune understøtter praktikpladscentrets arbejde ved at ansætte en medarbejder, der kan sikre hjælp til særligt de små og mellemstore virksomheder med det administrative arbejde i forbindelse med oprettelse af praktikplads og være opsøgende overfor virksomheder i forhold til at skabe flere praktikpladser.
- 4) Det foreslås, at Københavns Kommune i en dialog med ungdomsuddannelserne via Københavns Uddannelsesråd opfordrer til, at ungdomsuddannelserne i højere grad ruste og forbereder de unge til at søge og begå sig på en praktikplads, herunder træning i at skrive ansøgning, CV, gå til samtale, hvordan man opfører sig socialt, møder til tiden osv.
- 5) Det foreslås, at Københavns Kommune overfor Folketinget foreslår, at der skabes mulighed for at, skolepraktikeleverne kan få det samme i løn som ved erhvervspraktik, da den nuværende praksis giver en forskelsbehandling af de unge, der ikke er begrundet i forhold til deres uddannelse.
- 6) Det foreslås, at Københavns Kommune indgår i samarbejde med de faglige organisationer om kampagner, der går målrettet efter at oprette flere praktikpladser. Der er interesse fra 3F om at samarbejde om dette.
- 7) I forlængelse af forslaget i punkt 1 om særligt fokus på praktikpladser til de 15 - 17-årige foreslås det, at tone kampagner for oprettelse af praktikpladser med en appel vil virksomheder om også at ansætte de 15 - 17-årige – eventuelt i forhold til at oprette praktikpladser, som er øremærkede de 15 - 17-årige.
- 8) Det foreslås at supplere indsatsen med kampagner ved at give PR til virksomheder, der gør en ekstraordinær indsats for at oprette praktikpladser. Denne omtale er værdifuld, især for de virksomheder, der arbejder bevidst med Corporate Social Responsibility. Der er adskillige muligheder for at give kommunal PR. Omtalen kan fx ske gennem trykte og elektroniske medier, på KK-plakatsøjler, via borgmestertaler, streamers til uddannelsesansvarlige virksomheders biler, særlige reklamerettigheder, skiltning ved kommunale bygnings- og renoveringsarbejder osv.

- 9) Det foreslås, at kommunen kan stifte Københavns Uddannelsespris, der uddeles bredt i flere kategorier, hvoraf en kategori er en virksomhedspris, hvor de unge indstiller deres virksomhed med afsæt i et godt uddannelsesforløb. Målet er at øge fokus på København som videns- og uddannelsesby. Prisen uddeles i forbindelse med "Uddannelse i Centrum"-messen, der finder sted i uge 47.
- 10) Det foreslås, at kommunen undersøger mulighederne for brug af sociale klausuler ved offentlige udbud for oprettelse af EGU-praktikpladser, da det ikke har været muligt at få EGU med i aftalerne. Københavns Kommune har aftalt partnerskabsaftaler med virksomheder med krav om at oprette praktikpladser som betingelse for større ordrer og leverancer til kommunen.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Københavns Kommune har pr. 1. januar 2012 oprettet en tværgående elevadministration, Grunduddannelse København (GRUK), der skal sikre sammenhængende strategi og stordriftsfordele i uddannelse af fremtidens medarbejdere i Københavns kommune, samt understøtte hele Københavns Kommunes uddannelsespolitiske interesser og arbejdsgiverinteresser.

Den fælles elevadministration har netop gjort status over elevuddannelsessituationen i kommunen for at skabe et samlet overblik over kapaciteten for elevuddannelse i kommunen, herunder hvor mange elever der aktuelt er i gang, hvordan elevflowet er over tid, hvornår og hvor mange elever der kan starte totalt og i de enkelte forvaltninger. Opgørelsen adresserer forslag til, hvordan måltal for såvel ordinære praktikpladser og EGU-pladser kan opfyldes i 2012. Samlet set skal kommunen ansætte 1495 elever i 2012. I 2012 vil de enkelte forvaltningers elevtal som hidtil være styret ud fra en medarbejdernøgle. Fra 2013 forventes den fælles elevadministration at styre elevindtaget i kommunens enkelte forvaltninger - hvilke typer og hvor mange elever skal hver enkelt forvaltning præstere - ud fra en analyse af forvaltningernes behov set i forhold til typen af opgaveløsning, udviklingsbehov, aldersfordeling m.m.

Af Finanslov 2012 fremgår følgende initiativer vedrørende praktikpladser:

- Den nuværende særlige praktikpladsindsats forlænges fra 2011 til 2012.
- Præmie- og bonusordning på op til 70.000 kr. for hver uddannelsesaftale, virksomhederne indgår med en elev.
- Mulighed for løntilskud på 30 kr. pr. time i indtil 7 måneder for elever i erhvervsgrunduddannelsen.
- 1.950 flere praktikpladser i kommuner og regioner.
- 250 ekstra praktikpladser i staten.
- 1.500 ekstra skolepraktikpladser.
- Yderligere 1.500 skolepraktikpladser i 2012.
- Indførelse af sociale klausuler om praktikpladser i udbud af offentlige opgaver.
- Forsøg med praktikpladscentre i erhvervsskolerne.

Kommunen indgår aktuelt i Beskæftigelsesregionens kampagne "Slip talenterne løs".

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

En samlet praktikpladsstrategi/politik for Københavns Kommune skal indgå i det videre arbejde med en ungestrategi, således at ovenstående forslag kan udfoldes, konkretiseres og suppleres i et samarbejde mellem forvaltningerne.

2.4. Ændrede optagelseskriterier på gymnasierne

Udfordring

De nuværende optagelseskriterier på gymnasierne i det storkøbenhavnske område medfører en skæv fordeling af eleverne mellem de forskellige gymnasier. Som en konsekvens af det nuværende optagesystem har der i nogen grad udviklet sig et parallel-system, hvor eleverne skriver motiverede optagelsesansøgninger til gymnasierne, blandt nogle elever omtalt som ”fedterøvsbreve”. Denne mulighed er først og fremmest til gavn for unge, som kan få hjælp til brevene hjemmefra. En del københavnske unge har på den baggrund svært ved at blive optaget på de populære gymnasier. Samtidig varierer andelen af tosprogede elever meget fra gymnasium til gymnasium.

Formål

Det foreslås at indlede forhandlinger med Region Hovedstaden, som er sekretariat for de gymnasiale fordelingsudvalg, om kriterierne for optagelse til gymnasiet. Der er brug for et enklere og mere gennemskueligt system. Systemet skal sikre, at alle elever, der i øvrigt har de faglige, personlige og sociale forudsætninger for at påbegynde en gymnasial uddannelse, er ligestillet, når de søger ind på et københavnsk gymnasium. Derved vil der i højere grad end i dag ske en nogenlunde jævn fordeling af unge med forskellige ressourcer gymnasierne imellem.

Indhold

Det foreslås at arbejde på en løsning, hvor fordelingsudvalget i forbindelse med forårets optagelsesprocedure modtager en statsligt administreret datafil med alle årets ansøgere. Datafilen angiver kun elevernes cpr-nummer, status for uddannelsesparathed, samt ønske om gymnasial uddannelse, uddannelsesinstitution og studieretning. På denne baggrund foretager gymnasierne fordelingen, og først når denne er afsluttet, får gymnasierne tilsendt lister med elevernes navne og karakterer vedhæftet elevens uddannelsesplan. En sådan løsning vil kræve en ændring af Optagelsesbekendtgørelsen. Der er derfor behov for at rejse sagen over for Folketinget.

Det foreslås, at gymnasier med særskilte musiklinjer undtages herfra. Det foreslås, at yderligere undtagelser for konkrete studieretninger kun kan ske ved, at Ministeriet for Børn og Undervisning kan tildele det pågældende gymnasium dispensation efter konkret ansøgning, således at der tages stilling til undtagelser fra ovenstående hovedprincip i hvert enkelt tilfælde.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Forslaget bygger oven på den vejledning, som gives unge, inden at de begynder på en ungdomsuddannelse.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Forslaget er ikke primært et kommunalt anliggende, men forudsætter ny lovgivning.

2.5. Aftagerpanel

Udfordringer

Københavns Kommune har et mål om at udvikle sig som en videns- og uddannelsesmetropol, og ønsker derfor at tage sin del af ansvaret for regeringens målsætning om, at 95 pct. af en ungdomsårgang i får en ungdomsuddannelse, og at 60 pct. af en ungdomsårgang i 2020 gennemfører en videregående uddannelse. I København er der en høj koncentration af uddannelsesinstitutioner på alle uddannelsesniveauer, aftagere mv. Der er derfor en unik mulighed samt behov for, at den uddannelsesstrategiske dagsorden for Københavns Kommune prioriteres, og den overordnede koordination sikres mellem relevante aktører i kommunen.

Formål

Det foreslås derfor at ændre Københavns Uddannelsesråd til et organ, der i højere grad kan samle, koordinere og gå på tværs af alle uddannelsesniveauer samt andre relevante aktører, så der sikres det stærkest mulige grundlag for, at København på sigt kan opfylde 95 pct.- og 60 pct.-målsætningerne. Københavns Uddannelsesråd skal også arbejde for, at de unge efter endt uddannelse også forankres på arbejdsmarkedet, også selv om de har dårlige resultater i deres ungdomsuddannelse.

Det vil derudover være naturligt, at Uddannelsesrådet samt aftagerpanelet kan blive forum for en tilbagemelding fra ungdomsuddannelserne om, hvordan det går de elever, de har aftaget fra folkeskolen, og skabe en dialog om, hvordan der bedst arbejdes med dette fremadrettet.

Det foreslås desuden, at der skabes et tættere samarbejde mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne for at understøtte en sammenhængende og fremkommelig uddannelsesvej for alle unge gennem folkeskolen, ungdomsuddannelser, videregående uddannelser og frem til deres forankring på arbejdsmarkedet. Endelig foreslås det, at folkeskolerne sætter øget fokus på at invitere repræsentanter fra ungdomsuddannelser til at deltage i skolebestyrelsens møder på hver skole.

Indhold

Københavns Uddannelsesråd sammensættes med børne- og ungdomsborgmesteren som formand og med deltagelse af repræsentanter fra alle uddannelsesinstitutioner fra grundskole- til universitetsniveau, samt derudover med repræsentanter fra arbejdsmarkedets organisationer.

Uddannelsesrådet mødes to gange årligt med henblik på fælles initiativer med fokus på København som videns- og uddannelses- og erhvervsby.

Der etableres et aftagerpanel for folkeskolen med deltagelse af repræsentanter fra ungdomsuddannelser, folkeskoler, alternative tilbud og UU. Administrerende direktør i Børne- og Ungdomsborgforvaltningen vil fungere som formand. Aftagerpanelet mødes 3 - 4 gange årligt med henblik på en aktiv dialog om resultater og gensidige forventninger på tværs af grundskole og ungdomsuddannelse.

Folkeskolerne får her igennem et kvalificeret grundlag for at forberede eleverne på en fremtidig ungdomsuddannelse. Dette sker gennem fokus på de kompetencer, som eleverne skal have med sig fra folkeskolen for at klare sig i en videre ungdomsuddannelse. Skolerne kan samtidig bidrage til at styrke ungdomsuddannelsernes tilrettelæggelse af forløb for kommende elever.

Folkeskolerne kan på samme måde få et mere kvalificeret grundlag for at forberede eleverne på en fremtidig ungdomsuddannelse ved at invitere en eller flere repræsentanter for ungdomsuddannelserne til at deltage i skolebestyrelsesmøder på den enkelte skole. Indenfor de gældende regler i folkeskoleloven vil det kunne foregå sådan, at skolebestyrelsen til udvalgte møder fx 1-2 gange årligt inviterer sådanne repræsentanter med til en drøftelse af relevante dagsordenspunkter, hvilket vurderes fint at dække formålet. Forvaltningen bistår de skoler, der ønsker en sådan lejlighedsvis deltagelse i skolebestyrelsesmøderne med at finde repræsentanter fra ungdomsuddannelserne.

ALLE UNGE SKAL MED

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Forslaget berører primært Børne- og Ungdomsforvaltningens arbejdsområde, men der bør foregå en orientering om udbyttet af møderne til Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen samt andre relevante forvaltninger i kommunen.

God overgang mellem grundskole og ungdomsuddannelse

3.1. Uddannelsesplan, kompetenceprofil og udstedelse af diplom

Udfordring

En del unge gennemfører i dag forskellige typer af uddannelsesaktiviteter i bestræbelserne på at blive parate til en ungdomsuddannelse. Problemet for de unge er dog, at det sjældent resulterer i et egentligt uddannelses- eller eksamensbevis/diplom. Det indebærer, at den unge i mange tilfælde ikke kan bruge et uddannelsesforløb som springbræt til en ny uddannelse, da de opnåede kompetencer ikke er beskrevet/dokumenteret og dermed ikke anerkendt.

Formål

Formålet med at kvalificere uddannelsesplanen med et diplom er, at uddannelsesplanen i langt højere grad skal være retningsgivende for uddannelsestilbuddets indsats for, at den unge når de opstillede milepæle i forhold til personlige, faglige og sociale kompetencer. Der skal samtidig være en høj grad af inddragelse af den unge selv i vurderingen heraf. Dermed vil uddannelsesplanen i langt større udstrækning få karakter af et redskab til evaluering og selvevaluering samt vurdering af eventuelt nye tilbud til den unge.

Samtidig giver det den unge en oplevelse af, at tilbuddet er en del af et samlet uddannelsesforløb, og den unge får en tydelig pejling på, hvor vedkommende er i en udvikling – og i visse tilfælde kan det danne basis for, at et gennemført forløb kan medføre meritgivning til et relevant uddannelsesforløb i samme spor.

Formålet er på sigt at lade et diplom indgå i en standardisering og lægge sig op ad internationale standarder.

Indhold

Målsætningen er, at alle uddannelsesforberedende tilbud i København skal arbejde med udstedelse af diplomer for gennemførte forløb.

Københavns Kommune vil derfor sammen med de aftagende institutioner i København udvikle en systemiseret og gennemsigtig standard, med inspiration fra etablerede internationale standarder, som diplomerne for tilbuddene kan bygge på. Det skal i forlængelse heraf sikres, at der er en sammenhæng mellem elevens uddannelsesplan og diplommet.

På sigt vil det være et mål, at et diplom på forhånd har accept af modtagende institutioner og arbejdsmarkedets aktører som et bevis for gennemført uddannelse, så det fx kan indgå i meritgivning. Derfor skal udarbejdelsen af diplomer suppleres med en indsats, hvor Københavns Kommune går i dialog med de relevante fagministerier om mulighed for, at der på relevante videreuddannelser kan opnås merit for anerkendte landsdækkende standarder for diplomer som bevis for opnåede kompetencer.

Elevens selvevaluering skal indgå som pejling på, om vedkommende har opnået det, han/hun ville i forhold til uddannelsesplanen. Det kan fx være elevens egen oplevede progression i forhold til faglige, personlige og sociale færdigheder angivet som pejlemærker i uddannelsesplanen.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Forslaget bygger ovenpå UU's arbejde med uddannelsesplaner for alle unge i overgangen fra grundskole til ungdomsuddannelse. Der er yderligere fremlagt lovforslag om indførelse af kompetencebevis ved produktionsskoleforløb.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Området berører kun Børne- og Ungdomsforvaltningens arbejdsområde, men spilles ind som et forslag til den kommende tværkommunale strategi i Københavns Kommune.

3.2. Mulighed for længere forløb på produktionsskoler

Udfordring

Når unge, kort efter start, falder fra en ungdomsuddannelse - primært erhvervsuddannelserne, sker det ofte pga. manglende faglighed og/ eller manglende modenhed/parathed. Erhvervsuddannelserne er i nogle tilfælde ikke pædagogisk indrettet til at tage imod elever direkte fra folkeskolen – ofte er de unge ikke modne nok, men i flere tilfælde er de heller ikke fagligt rustet hertil, hvilket ofte fører til afbrudte uddannelsesforløb. Det vurderes af produktionsskolerne, at for ca. 20 pct. af disse elever vil det være meningsfyldt at gå på et modningsforløb i en periode på mellem et og to år, hvor eleverne kan arbejde med den faglighed, som er nødvendig på ungdomsuddannelserne/ erhvervsuddannelserne, gerne rettet mod den erhvervsskole-indgang, de søger mod.

Formål

Det skal være muligt at tilbyde forløb på produktionsskoler længere end 12 måneder for elever med særligt behov herfor.

Indhold

Med den nuværende lovgivning er produktionsskolernes muligheder for at forlænge de unges forløb ud over 12 måneder begrænset af en kvote på 10 pct. Kvoten er baseret på den enkelte skoles samlede årselevtal fra forudgående år. Det foreslås, at Københavns Kommune henvender sig til Ministeriet for Børn og Undervisning og foreslår, at ministeriet giver mulighed for at dispensere for kvoten.

Det skal være muligt for UU i samarbejde med skolerne at dispensere for 10 pct.-kvoten. I den forbindelse er det vigtigt, at UU efter de 12 måneder foretager en revurdering sammenholdt med elevens uddannelsesplan i forhold til, om den pågældende elev kan profitere af et forlænget produktionsskoleforløb. Hvis forløbet forlænges, beskriver UU-vejleder i samarbejde med elev og produktionsskolen hvilke personlige, sociale og faglige færdigheder, der skal arbejdes videre med som målbare pejlemærker i elevens uddannelsesplan, så elevens progression tydeliggøres. Der skal i forlængelse heraf ske en yderligere fokusering af det videre uddannelses- og erhvervsvalg, så overgangen lettes, og der skabes bedre kendskab til de videre forløb fx via en form for ”snuseforløb”.

Erhvervsskolerne bør samtidig i højere grad benytte sig af muligheden for at lade elever tage dele af erhvervsuddannelsernes grundforløb på en produktionsskole. Under forløbet på produktionsskolen er eleven fortsat indskrevet på erhvervsskolen. Ifølge loven kræves der en samarbejdsaftale mellem den pågældende produktionsskole og erhvervsskolen for at iværksætte forløbet.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Forslaget berører kun Børne- og Ungdomsforvaltningens arbejdsområde og indgår derfor som et færdigarbejdet forslag i udviklingen af en tværkommunal ungestrategi i København.

3.3. Mentorer

Udfordring

Når en ung starter i 10. klasse eller på en ungdomsuddannelse efter fx at have gået på en specialundervisningsinstitution eller produktionsskole mangler vedkommende ofte en forpligtende voksenrelation på den pågældende uddannelsesinstitution, og er i fare for at falde fra. Det er især den første måned efter uddannelsesstart, at en indsats har afgørende betydning for, om den unge kommer godt i gang og bliver godt integreret på uddannelsen.

Formål

Formålet med mentorer er at støtte unge, som ikke har adgang til den støtte, ressourcestærke forældre normalt kan give deres børn. Dermed bidrager forslaget til at øge chanceligheden i uddannelsessystemet.

Tilbuddet om mentor skal sikre, at den unge kommer godt i gang på en uddannelse og hjælpe den unge med at etablere et netværk på uddannelsen.

Indhold

Målgruppen for tilbuddet er både unge med særlige behov og marginaliserede unge. Unge med særlige behov er unge, som har gået i specialtilbud eller er udskrevet/hjemtaget fra SOF's tilbud, og som skal starte i en ordinær uddannelse. De marginaliserede unge, herunder unge som er socialt udsatte og sårbare unge med problemer, har behov for støtte til at magte at starte på fx en ungdomsuddannelse.

Grundet de unges forskellige behov lægges der op til, at der etableres en pulje med timer, som kan udmøntes i flere forskellige modeller, og som gradueres efter den unges behov.

Det overordnede princip er, at en bred vifte af voksne, herunder klubpædagogen, læreren, fritidsjobarbejdsgiveren, UU-vejlederen eller voksne helt uden for uddannelsessystemet (fx politifolk) kan være mentor for den unge, da den unges gode relation til en kendt voksen er bestemmende for valg af uddannelse.

Der skal foretages et kvalitetstjek af mentoren, og visitation til mentorstøtte bør ske institutionsuafhængigt. Det foreslås, at visitationen sker via en UU-vejleder. Det skal fremgå af elevens uddannelsesplan, at eleven har fået tildelt en mentor. Formålet med det enkelte mentorforløb og type af ordning beskrives, og mål for forløbet opstilles som basis for at tildele timer. Forløbet afsluttes med en opfølgning på/evaluering af, om bl.a. målene er opnået. Visitationen af de unge til mentorordning og kriterierne for at være mentor samt matchning af mentee og mentor – herunder faglighed, personlige interesser osv. skal ligeledes være beskrevet og tydelige.

Nogle unge har behov for, at en mentor følger den unge ud på det nye uddannelsessted hver dag den første uge under opstarten. Derfor rummer forslaget mulighed for, at en mentor har kontakt til den unges kontaktlærer på uddannelsesinstitutionen, og kan således kontaktes, hvis eleven udebliver, og eventuelt bringe den unge til uddannelsesstedet. Desuden følger mentoren den unge tæt den første måned og sikrer, at den unge får kontakt til voksne på uddannelsesstedet. Det vurderes efter en måned, om der er behov for yderligere indsats.

Nogle unge med behov herfor tilknyttes en mentor i op til 6 måneder før uddannelsesstart. Mentoren forbereder den unge og dennes familie på fx hvilke krav, der stilles til den unge og

ALLE UNGE SKAL MED

familien. Her skal det dog undersøges, om den afgivende institution har en lignende forpligtelse overfor den unge.

Det er desuden planen i forlængelse af initiativet at udvikle et pilotprojekt i tæt samarbejde mellem ungdomsuddannelserne og UU for unge med særlige behov, herunder unge med ADHD/ASF, som ved uddannelsesstart kobles sammen med en ”buddy” med samme problemstilling/udfordring på den pågældende uddannelsesinstitution. UU-vejlederen er primærvejleder for de unge. Uddannelsesinstitution kobler ved hjælp af midler fra SPS ordningen en relevant mentor på de unge. jf. også forslag om Ungdomsuddannelse mellem almenområdet og STU.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Der skal ske en koordinering af eksisterende ordninger for unge på tværs af forvaltningerne, herunder SOF's støttekontaktpersonordning, BIF's mentorer på virksomheder mv.

Attraktivt fritidsliv for alle unge

4.1. Ny ramme for klubberne – hovedprincipper

De kommunale og selvejende ungdomsklubber giver os en unik mulighed for at skabe det attraktive og udviklende ungdomsliv,

- hvor byens unge mødes på tværs af sociale og etniske forskelligheder
- hvor alle unge føler sig inkluderet i et fællesskab baseret på demokrati og medborgerskab
- hvor ensomme unge tilbydes personlig støtte i vejen ud af ensomhed
- hvor der er let adgang til rådgivning og vejledning
- hvor der skabes stabilitet og udvikling for alle unge, så de kommer i en livssituation, som sætter dem i stand til at påbegynde og gennemføre en uddannelse.

Indsatsen skal tage udgangspunkt i et overblik over bydelenes ungegrupperinger og være koordineret med andre klubbers og forvaltningers indsats. For at klubberne i højere grad end nu kan løfte deres opgave, foreslås det, at følgende principielle synspunkter omsættes til konkrete tiltag i BUF og på tværs af kommunens øvrige forvaltninger:

- Der er behov for en ungebydelsplan for de forskellige dele af København. Der skabes i de enkelte dele af byen overblik over de unges situation ift. uddannelse, beskæftigelse, kriminalitet, sundhed mm. Desuden bør ungebydelsplanen omfatte de midlertidige projekter, der er bevilget via fonde, satspulje mv. med henblik på at få disse projekter forbundet til kernerdriften. På den baggrund arbejder de relevante forvaltninger, SSP, foreninger samt boligselskaber sammen på lokalt niveau om at skabe en helhedsorienteret indsats, hvor den unge tilbydes én vej til hjælp og rådgivning. Bydelens klubber arbejder tæt sammen om at bidrage til en sådan ungebydelsplan i form af en klubbydelsplan. Klubbydelsplanen synliggør den samlede ungeopgave for klubberne i området og den enkelte klubs ansvarsområde. Klubbydelsplanen beskriver endvidere hvorledes, der bygges bro fra fritidshjem/fritidsklub til ungdomsklub.
- Klubber for store børn og unge bør være i stand til både at tilbyde en socialpædagogisk indsats og interessante aktiviteter, der kan tiltrække velfungerende unge. Det foreslås derfor, at fremtidens klubstruktur i København tænkes organiseret rundt om et antal "ungehuse" placeret strategisk i de enkelte bydele. Disse ungehuse er det ledende og koordinerende led i bydelens ungearbejde. Ungehuset er et organisationsprincip, som skaber sammenhæng og koordination imellem bydelens klubber. Det kan også være en fysisk størrelse, hvor det kan lade sig gøre indenfor de økonomiske og fysiske rammer. Ungehuset får ansvaret for at løse en række opgaver for klubberne af koordinerende karakter, såsom kontakten til Socialforvaltningen, Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, Ungdommens Uddannelsesvejledning og Ungdomsskolen, Ungehuset får også ansvaret for at løse en række opgaver relateret til ensomhed, tvivl om uddannelsesvej og sociale udfordringer. Til den opgave følger et budget, som kan bruges til ekstra personale i klubber med behov eller til fælles aktiviteter. Den lokale udfordring, som er beskrevet i klubbydelsplanen, bestemmer anvendelsen af det fælles budget i de enkelte bydele. Det afklares senere, hvor ressourcer til støttefunktioner som fx socialrådgivere eller psykologer placeres. Ungehuset tænkes etableret med udgangspunkt i en stor eksisterende klub, og lederen af ungehuset har ansvaret for klubbydelsplanerne.

ALLE UNGE SKAL MED

- Der udarbejdes i forbindelse med den nye struktur en budgetmodel, der tager højde for at klubber løfter forskellige typer sociale opgaver og derfor skal tildeles budget i overensstemmelse med dette.
- Ungehusene skal samarbejde med Ungdomsskolen, relevante lokale foreninger, idrætsklubber og boligforeninger om at skabe attraktive lærings- og fritidstilbud, så disse er i stand til at kunne tiltrække alle bydelens unge – såvel ressourcetsvage som ressourcestærke.
- Ungehusene får et generelt ansvar for at skabe relevante tilbud til de af bydelens unge, der har behov for socialpædagogisk støtte, rådgivning eller vejledning. Der er derfor behov for en stærk opsøgende virksomhed fra ungehusene, som koordinerer Børne- og Ungdomsforvaltningens, Socialforvaltningens og Jobcentrenes arbejde med de samme unge
- Der tages ikke længere udgangspunkt i et medlemsbegreb, hvorfor det ikke giver mening at opkræve kontingent. Ungehusene kan i stedet opkræve brugerbetaling for særlige aktiviteter.
- Ungehusene skal have dygtige og veluddannede medarbejdere, som både kan varetage den socialpædagogiske og den aktivitetsprægede opgave. Der igangsættes et kompetenceudviklingsprogram, som er nærmere beskrevet i forslag 4.2
- Det skal vurderes, om der er den nødvendige kapacitet til klubopgaven i alle dele af København. Med udgangspunkt i denne vurdering skal der fremsættes ønske om en anlægsplan. Anlægsplanen skal koordineres med anlægsplanen for fritidshjem, så vi bygger visionært og meningsfuldt. Anlægsplanen skal desuden koordineres med ungebydelsplanerne.

4.2. Kompetenceudvikling af klubmedarbejderne

Udfordring

De københavnske klubber skal i langt højere grad bidrage til at støtte og vejlede de unge, som bruger klubberne. Da klubbernes ledere, medarbejdere og gadeplansmedarbejderne generelt har et uddannelsesbehov, både i forhold til grund- og efteruddannelse, er det nødvendigt at styrke kompetencerne hos de ansatte i klubberne, hvis klubberne i fremtiden skal styrke både det socialpædagogiske arbejde og kvaliteten af klubbernes aktiviteter for de unge. Klubmedarbejderne løfter nogle rigtig store pædagogiske udfordringer ikke mindst i de udsatte områder – det skal de være ordentligt klædt på til.

Formål

Det skal sikres, at klubmedarbejderne kan varetage socialpædagogiske opgaver og igangsætte attraktive aktiviteter i klubberne, som kan tiltrække flest muligt unge – både de ressourcetsvage og de ressourcestærke unge. Derudover skal markant flere af klubbernes medarbejdere have en pædagogisk grunduddannelse.

Indhold

Det foreslås derfor, at en strategi for kompetenceudvikling indarbejdes i en ny samlet beskrivelse af de københavnske klubber, hvor hovedelementerne er:

- At der igangsættes en generel kompetenceafdækning blandt klubbernes personale, herunder behovet for yderligere kompetenceudvikling for medarbejdere, der allerede har en pædagogisk grunduddannelse.

- At udgangspunktet for ansættelse i klubberne er en pædagogisk grunduddannelse, hvorfor det forventes, at fastansatte medarbejdere i klubberne og gadeplansmedarbejdere påbegynder og fuldfører den ungdomspædagogiske grunduddannelse eller en pædagoguddannelse indenfor en nærmere fastsat periode, hvis de ønsker at beholde deres ansættelse.
- At kompetenceudviklingsstrategien påbegyndes i klubber i udsatte bydele, men udbredes efterfølgende til hele byen.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Kompetenceudviklingsstrategien er et led i det samlede forslag om fremtidens klubber i København. Der arbejdes med en ny klubstruktur og med forslag til ny budgetmodel, der understøtter denne.

4.3. Kontingentfritagelse ungdomsklub

Udfordring

I dag opkræves der kontingent i omkring halvdelen af Københavns ungdomsklubber. Det afholder i nogle områder de unge fra at deltage i klubaktiviteterne – og en del af dem hænger i stedet på gaden og skaber udfordringer. Samtidig skal klubbernes arbejde fremadrettet orienteres endnu mere mod det opsøgende arbejde og således ikke primært som nu især være fokuseret på medlemmerne af klubben. Det peger mod at gå væk fra medlemsbegrebet og dermed også betaling af kontingent.

Formål

Indtil 1. januar 2015 er 25 ungdomsklubber kontingentfrie via en bevilling i budget 2011. Disse klubbers pædagogiske tilbud er blevet bedre, og der er sket en forbedring af det opsøgende arbejde.

Med forslaget ønskes, at effekten bliver varig for de 25 klubber, der er kontingentfrie i dag, og at de positive erfaringer udbredes til alle ungdomsklubber.

Indhold

De københavnske ungdomsklubber skal fremover fokusere mere på at skabe relevante tilbud til alle bydelens unge. Derfor afskaffes medlemsbegrebet for ungdomsklubberne, og klubberne gøres samtidig kontingentfrie.

De hidtidige erfaringer fra de kontingentfrie klubber er, at de unge sammen med de ansatte har fået en nemmere dagligdag, blandt andet via øget dialog og medbestemmelse på aktiviteterne. Det har også forbedret det opsøgende arbejde, fordi medarbejderne kunnet tage de unge direkte med ind i klubberne, når kontakten til den unge er etableret. Med forslaget fastholdes og udbredes de gode erfaringer.

4.4. Nedsættelse af brugerbetaling på juniorklubber

Udfordring

En del af de unge holder i 12-13 års-alderen op med at gå i klub. En af årsagerne er, at deres forældre synes, det er for dyrt, især hvis der også skal betales for andre fritidsaktiviteter. Når nogle af disse unge bliver lidt ældre, begynder de at hænge på gaden i stedet, og så skal der bruges mange ressourcer og opsøgende arbejde på at hive dem ind i ungdomsklubberne igen.

Formål

En nedsættelse af forældrebetalingen på juniorklubber skal gøre det lettere at fastholde de unge i klubberne, når de er 12-13 år, så det bliver mere naturligt for dem at blive ved med at gå i klub også, når de bliver lidt ældre og alternativet især i udsatte områder bliver at hænge ud på gaden.

Indhold

Taksten for forældrebetaling nedsættes på juniorklubberne. Der er her taget udgangspunkt i tre forskellige modeller med nedsættelse på hhv. 25, 50 og 75 pct. af den nuværende forældrebetaling. Den nuværende takst udgør i 2012 510 kr. De nye takster ved nedsættelse fremgår af tabel 1 nedenfor:

Tabel 1: Nye takster

Takstnedsættelse	25 pct.	50 pct.	75 pct.
Ny takst for juniorklub pr. måned	383	255	128

*Taksten er alene beregnet med udgangspunkt i den nuværende takst på 510 kr. Den endelige takst for 2013 og frem vil herudover også afhænge af op- og nedjusteringer af det samlede budget til og antal børn i juniorklubberne.

4.5. Tilbud om rådgivning med socialrådgivere og psykologer

Udfordring

Blandt de unge, der falder fra en ungdomsuddannelse, skyldes frafaldet ofte sociale og psykologiske årsager. Ungdomsuddannelsernes fastholdelsesindsats kan bl.a. indeholde rådgivning med psykolog, men varierer fra uddannelsesinstitution til uddannelsesinstitution. Konsekvensen af, at indsatsen ligger på den enkelte uddannelsesinstitution betyder, at den unge i forbindelse med uddannelsesskift ikke kan fortsætte med eksempelvis psykologrådgivning.

Formål

Formålet med tilbud om rådgivning med psykologer og socialrådgiver er at sikre, at den unges uddannelsesmuligheder ikke bremses af manglende tilbud om psykolog- eller socialrådgiverbistand. Erfaringer med socialrådgivere i grundskolen, Psykiatrifondens projekt med psykologbistand til unge på ungdomsuddannelser samt "Projekt PS" på produktionsskolerne viser, at en relativt begrænset indsats har bidraget til at forhindre frafald, når de unge løber ind i almindeligt forekommende ungdomsproblemer.

Indhold

Det foreslås, at der afsættes midler til ansættelse af fire psykologer og en socialrådgiver. Tilbuddet er rettet mod unge 15 - 25-årige, der løber ind i almindeligt forekommende ungdomsproblemer som fx boligløshed, problemer i familien, manglende forsørgelsesgrundlag m.m. Erfaringerne fra erhvervsskolerne og Psykiatrifondens ordninger peger på, at omfanget af rådgivningstilbuddet ved psykolog eller socialrådgiver for den enkelte unge vil ligge på 2 - 10 timer.

Tilbuddet skal have opsøgende karakter på de uddannelsessteder, herunder produktionsskoler, hvor behovet er størst. Den opsøgende indsats skal desuden foregå i ungehusene. Hvis ungehuset også er etableret som en fysisk størrelse, vil det være naturligt, at psykologerne og socialrådgiverne har deres base i ungehusene. Her vil der kunne skabes synergi imellem det pædagogiske personales kendskab og relationer til de unge og psykologernes/socialrådgivernes indsats. På den måde vil det

lokale ungehus kunne være den unges indgang til lige præcis den rådgivning, som vedkommende har behov for. Tilbuddet om rådgivning og vejledning indgår i ungebydelsplanen.

Såfremt den unge har behov for længerevarende behandling af terapeutisk karakter, fungerer rådgivning med socialrådgivere og psykologer som ”døråbnere” til viderebehandling i relevante systemer.

Hurtig og smidig reaktion i forhold til unge med behov for rådgivning understøttes også af et tæt samarbejde mellem uddannelsesinstitutionerne og UU.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Tilbuddet om psykolog- og socialrådgiverbistand skal indgå i det tværforvaltningsmæssige arbejde med en københavnsk ungestrategi. Det skal undersøges, hvordan man skaber et sammenhængende tilbud til hele ungegruppen, og det skal i forlængelse heraf afklares, hvor de nye psykologer og socialrådgiver organisatorisk skal forankres samt hvor budgetansvaret for bevillingen skal placeres. Forslaget skal således sammentænkes med Ungerådgivningen under SOF, hvor målgruppen er de 12-18-årige. Der vil naturligt kunne sikres sammenhæng mellem forslaget her og Ungerådgivningen ved, at de begge indgår i den samlede ungebydelsplan, jf. forslag 4.1.

4.6. Udvidet åbningstid i udsatte områder

Udfordring

Brugerne af klubberne i de udsatte boligområder kommer generelt med en svag familiebaggrund. De unge har behov for voksenstøtte, og de unge peger selv på, at klubberne bør holde åbent, ”når alle andre steder er lukkede”. Der er afsat midler til udvidelse af åbningstiden for en række klubber, men dette er langt fra tilstrækkeligt.

Formål

Det foreslås, at der varigt afsættes midler til udvidelse af åbningstiden i ungdomsklubberne. Midlerne skal, udover at holde klubberne åbne i en del af eftermiddagstimerne, bruges til at holde klubberne åbne i fx ferier, weekender og akutte krisesituationer efter det lokale behov.

Indhold

En klub uden udvidet åbningstid har åbent 25 timer om ugen – typisk 5 hverdage a 5 timer. Midler til udvidet åbningstid kan anvendes ud fra konkret lokal vurdering til fx weekendåbning samt formiddagsaktiviteter, der understøtter 95 pct.-målsætningen ved at følge den unge til vejledning, møde på uddannelsessted eller lignende.

Der afsættes midler til at holde ekstra åbent i følgende områder: Tingbjerg, Bispebjerg, Indre og Ydre Nørrebro, Amager og Kgs. Enghave/ Sjælør.

En udvidet åbningstid vil betyde, at klubben i langt højere grad kan stabilisere de unge i forhold til jobsøgning, uddannelse, fritidsaktiviteter og andre af hverdagens små og store problemstillinger. På den måde kan tiltaget underbygge 95 pct.-målsætningen. Desuden nedsættes utryghed i lokalområdet ved at holde de unge væk fra gaden.

Klubberne har frihed til selv at tilrettelægge deres åbningstid ud fra behovene hos lokalområdets unge. Denne frihed gælder også en udvidet åbningstid.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Der er tale om en udvidelse af eksisterende initiativer under den fælles kommunale indsats Sikker By. I Budget 2012 blev der afsat 2,4 mio. kr. årligt til udvidet åbningstid i ungdomsklubber i udsatte boligområder i perioden 2012-2015.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Forslaget vil indgå som en del af arbejdet med en samlet ungestrategi for Københavns Kommune, herunder koblingen til initiativer i regi af Sikker by mv.

4.7. Fritidsjobs og lønpengeprojekter

Udfordring

Når unge har fritidsjob øger det sandsynligheden for, at de efterfølgende får en ungdomsuddannelse og et job. Der er imidlertid stor mangel på relevante fritidsjobs, og en række af de unge er ikke klædt godt nok på til selv at kunne skaffe sig et fritidsjob, men har behov for hjælp til at blive bedre til at kunne skrive en ansøgning, gå til en jobsamtale og til at kunne varetage jobbet, når de så får det.

Formål

Kommunen kan som stor arbejdsplads selv skabe fritidsjobs indenfor de forskellige forvaltninger og vil samtidig også gerne påtage sig opgaver med at ruste målgruppen til både at søge fritidsjobs og til reelt at varetage dem.

Indhold

En undersøgelse fra konsulentfirmaet Rambøll om fritidsjob blandt unge indvandrere og efterkommere (2009) har vist, at fritidsjob øger sandsynligheden med 2½ gang for, at unge tager en uddannelse og senere får et job. Rapporten viser desuden, at fritidsjob kan give de unge et øget kendskab til arbejdsmarkedet og opbygge sociale netværk, der kan være adgangsgivende til fremtidige jobs.

Kommunen kan som stor arbejdsplads selv skabe fritidsjobs indenfor de forskellige forvaltninger. I Børne- og Ungdomsforvaltningen kan der bygges videre på gode erfaringer fra det tidligere gennemførte pilotprojekt med kursus og praktikforløb for ”juniorpiloter”, som skulle kvalificere 8. klasses elever til arbejde i daginstitutioner. Der skal her sikres regulære fritidsjobs for 14 - 17-årige i københavnske daginstitutioner på ordinære arbejdsmarkedsvilkår. På samme måde vil skolerne kunne tilbyde fritidsjob med bogopsætning, kopieringsopgaver, oprydning mv. Institutionerne og skolerne får en kvote for fritidsjob, hvorefter de kompenseres for lønudgifterne efter konkret regning til forvaltningen.

Københavns Kommunes Ungdomsskole vil desuden gennemføre en indsats for at få målgruppen til både at søge fritidsjobs og til reelt at varetage dem, også på det private arbejdsmarked.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Der er i budget 2012 afsat årligt 2 mio. kr. til en bydækkende fritidsjobsformidling, forankret i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen. Det foreslås, at denne ordning gøres til omdrejningspunkt for den fremtidige fritidsjobsindsats. Der vil være behov for at skabe et tæt samarbejde med de enkelte forvaltninger på områdeniveau, så man mere lokalt kan aftale med institutionerne, at de opretter en række fritidsjobs og dermed udnytter de tildelte kvoter.

ALLE UNGE SKAL MED

I det omfang, der skabes nye ungehuse i forbindelse med en ny struktur på klubområdet, jf. forslag 4.1., vil disse ungehuse kunne udgøre gode rammer for indsatsen.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Arbejdet med at sikre flere unge fritidsjobs og lommepengeprojekter skal indgå i arbejdet med den kommende ungestrategi. Det kan her kombineres med en kortlægning af eksisterende tiltag til lommepengeprojekter og fritidsjobs, da der allerede eksisterer en lang række initiativer på området, i bl.a. i de boligsociale helhedsplaner.

Det skal her desuden afklares i hvilket omfang de enkelte forvaltninger kan tilbyde relevante fritidsjobs på linje med den type jobs, der oprettes i Børne- og Ungdomsforvaltningen, jf. ovenfor.

Uddannelse, jobs og aktivt fritidsliv for unge med særlige behov

5.1. Kompetenceprofil for unge med særlige behov

Udfordring

Når unge med særlige behov søger job efter optag på kompetencegivende uddannelsesinstitutioner, er der ofte fokus på de ting, som de unge ikke kan, frem for på de funktioner og miljøer, som disse unge kan mestre. Det har som konsekvens, at disse unges potentiale langt fra udvikles og udnyttes – til skade for såvel den unge som for samfundet.

Formål

Det foreslås derfor at udarbejde et koncept for en kompetenceprofil for unge med særlige behov. Formålet er at afdække kompetencer på en ressourceorienteret måde, så den relevante støtte kan iværksættes og der kan beskrives pædagogiske/behandlingsmæssige tilgange for den unge, så uddannelsesinstitutioner, andre tilbud og virksomheder kan få et klart billede af hvilken indsats, der skal til, for at sikre et vellykket forløb. Den unge inddrages også i at beskrive hans eller hendes kompetencer som en del af, at den unge oplever selv at have medbestemmelse på sin videre vej i uddannelse og job.

Indhold

Kompetenceprofilen skal bruges i fællesskab af elev, hjem, skole, UU-vejleder, socialforvaltning og PPR, både i det daglige, og særligt ved overgange mellem uddannelsesstilbud og ved etablering af beskæftigelse.

Overgange kræver stort fokus og energi for denne målgruppe. Både fra dem selv og det netværk, der omgiver dem. Det er særlig vigtigt at finde det rette tilbud, den rette støtte og at give den rigtige modtagelse af den unge med særlige behov.

Formen på kompetenceprofilen skal afspejle de forskellige formål, men på en mere systematiseret og gennemsigtig måde end hidtil, hvor det er overladt til den enkelte vejleder og den enkelte institution, hvilket betyder, at der kan opstå meget forskellige syn på en given ungs kompetencer. Kompetenceprofilen kan anvendes i mange forskellige sammenhænge, bl.a. også når behovet for mentorer skal vurderes, jf. forslag 3.3.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Forslaget bygger ovenpå de nuværende elev- og uddannelsesplaner.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Arbejdet med en kompetenceprofil for unge med særlige behov skal medtages i det kommende arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune. Der igangsættes et tværforvaltningsmæssigt arbejde i foråret 2012 i en arbejdsgruppe med medarbejdere fra Børne- og Ungdomsforvaltningen, Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen, hvor der udarbejdes et koncept for en kompetenceprofil. Sammenhæng med øvrige allerede anvendte koncepter i de pågældende forvaltninger skal her indtænkes, så der skabes et enkelt og ubureaukratisk koncept.

5.2. Ungdomsuddannelser mellem almenområdet og STU

Udfordring

Der er i dag et alt for stort spring mellem de ordinære ungdomsuddannelser og tilbud til unge med særlig behov som EGU og STU. De grupper af unge der er dækket under denne brede overskrift har

meget forskellige behov. Der er behov for at kunne arbejde yderligere fleksibelt for at kunne møde dem med det mest udviklende tilbud. Hvis man tidligt tildeler et STU-forløb, vil en del unge afslutte det på et tidspunkt, hvor de netop er blevet i stand til yde deres bedste, og dermed når de ikke i fuldt omfang at forbedre deres muligheder for at blive selvforsørgende.

Herudover er der i dag ikke tilstrækkeligt med relevante tilbud til unge med særlige behov efter grundskolen. Dette betyder, at en del unge bliver yderligere et eller to år i deres hidtidige undervisningstilbud uden tilstrækkeligt fokus på overgang til en ungdomsuddannelse.

Formål

Formålet med de nedenstående tilbud er samlet set at give de unge mulighed for at udvikle sig til at komme tættest muligt på det ordinære uddannelsessystem og arbejdsmarked. For en del af de unge har det stor betydning at kunne bruge længere tid til at modnes og udvikle sig personligt, socialt og fagligt, før man evt. skal målgruppevurderes til EGU/STU. For andre er der tale om at der skal skabes yderligere fleksibilitet og støtte i overgange for dermed at give dem mulighed for at gennemføre noget, der i sidste ende kan pege tættere på det ordinære arbejdsmarked. Omdrejningspunktet for alle initiativerne er at give de unge det bedst mulige tilbud med det mest værdige liv.

Indhold

5.2.1. STU med EGU-lignende forløb

Unge på den Særligt Tilrettelagt Ungdomsuddannelse (STU) skal i løbet af 2. - 3. STU-år kunne afslutte STU'en med længerevarende praktikforløb. Praktikforløb etableres i UU-regi med tilhørende UU-vejlederstøtte. Det er afgørende, at den unge bibeholder sin status som STU-elev med det af Jobcentret bevilgede forsørgelsesgrundlag.

STU-uddannelsen kan normalt indeholde op til 1/3 praktik. I praktikken vil STU-unge fortsat være forsørgede via kontanthjælp eller pension og således være uden lønudgift for virksomhederne. Dette indebærer typisk, at virksomhedernes forventninger om egentlig oplæring af de unge er meget små. Ved overgang til EGU-lignende forløb forventes der opstillet mere målrettede faglige lærings- og kompetencemål, som evt. efterfølgende muliggør oprettelse af EGU-aftaler på ordinære vilkår med virksomhedsløn.

Der skal udover vejlederstøtte sikres mentorfunktion på arbejdspladsen i hele oplæringsperioden, 15 uger á 5 timer pr. ung.

Målgruppen for forslaget er unge, der er målgruppegodkendt til STU, men som i løbet af 2. STU-år udvikler sig personligt, socialt og fagligt til at på sigt at kunne fortsætte uddannelse i en ordinær praktisk faglig uddannelse, fx EGU. De vil på den måde opleve, at samfundet har brug for dem, hvilket vil bidrage til en oplevelse af et værdigt liv.

Der er stort fokus på, om unge tilhører målgruppen for STU eller kan gennemføre andre uddannelser med udbygget støtte – og en mere fleksibel overgang end ovenstående mellem STU og EGU vil formentlig kræve lovjustering. De nødvendige støtteforanstaltninger til unge, der ligger i gråzonen mellem STU og EGU er pt. ikke praktisk gennemførlige pga. stive finansieringsformer, krav om institutionsstrukturer og holdstørrelser.

5.2.2. EGU med opstart på deltid

EGU-aftaler skal kunne etableres med nedsat ugentligt timetal i praktik i de første 3 - 6 måneder med mulighed for, at de unge opretholder fuld ydelse.

Målgruppen er unge med særlige behov. De kan fx komme fra specialundervisningstilbud eller længere perioder uden fast program for dagligdagen. De har typisk personlige, sociale og/eller faglige problemer og flere afbrudte forløb bag sig, hvilket har givet dem en stærk nederlagsfølelse.

Virksomhedspraktik i 37 timer ugentligt er en voldsom udfordring for denne del af EGU-målgruppen på baggrund af deres tidligere tilværelse som elever i grundskole, produktionsskole o.l. Disse unge har behov for at starte uddannelsen med et nedsat ugentligt timetal i praktik. Da EGU-praktiklønningen i de fleste fagområder er på SU-niveau vil der være unge med boligudgifter o.a., der må have deres ”manglende” løn kompenseret, svarende til 37 timers praktikløn. Det er sjældent muligt for EGU-unge at have fritidsjob, så de selv kan kompensere for et nedsat timetal på EGU.

Eksempler på arbejdsopgaver, der indgår i praktikken kan være: Indkøb, græsslåning, sneskrabning, hundeluftning for ældre, der ikke kan selv, besøgsven for ensomme ældre – hjemme eller på plejehjem, samt besøgsven for langtidsindlagte børn, bagagehåndtering og andet praktisk arbejde i lufthavnen, bygningservice-arbejde og andre opgaver på 3F-området.

Uddannelsen indeholder elementer, der stiller de unge i stand til at løse deres arbejdsopgaver. Samtidig stilles de unge bedre i forhold til de praktiske udfordringer, de i øvrigt møder i deres hverdag.

Efter uddannelsesforløbet vil nogle af eleverne gå videre og varetage en reel jobfunktion, eventuelt i et beskyttet miljø. Enkelte unge kan påbegynde en SOSU uddannelse efter år med praksis. Derved udsluses de unge til jobmuligheder og videre uddannelsesstilbud, der læner sig mere op ad det ordinære uddannelsessystem og arbejdsmarked. Dette er en udvidelse af de unges perspektiv i forhold til STU, som er målgruppens eneste mulighed i dag.

Der skal lovmæssigt ske en justering ift. til gennemførelse af forløbet, da EGU i dag er en fuldtidsuddannelse, der ikke kan tilrettelægges på deltid. Der er dog mulighed for at forlænge EGU med op til et år ekstra i praktik og således ”indhente et nedsat ugentligt praktiktimetal”.

Kommunen søger om dispensation fra EGU-loven med henblik på afprøvning af modellen og retter samtidig henvendelse til ministeriet for ændret lovgivning.

5.2.3. To-årigt undervisningstilbud mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne for unge med særlige behov

Med det mål dels at nedbringe antallet af unge, der tildeles et STU-forløb, dels at øge udbyttet for de, som efterfølgende alligevel tildeles et STU-forløb, etableres 40 pladser i et to-årigt undervisningstilbud (20 pladser/år) mellem grundskolen og ungdomsuddannelserne for unge med særlige behov, som et supplement til de nye 10. klasse-tilbud.

En del af eleverne fra specialskolerne, dagbehandlingstilbud eller interne skoler vil falde indenfor STU-målgruppen, hvis de målgruppevurderes ved afslutning af grundskolen. Det er karakteristisk for disse elever, at de enten modnes senere end andre elever, eller først senere får så meget styr på deres vanskeligheder, at de er i stand til at få det fulde udbytte af deres potentiale.

Hvis man tidligt tildeler dem et STU-forløb, vil de afslutte det på et tidspunkt, hvor de netop er blevet i stand til yde deres bedste, og dermed når de ikke i fuldt omfang at forbedre deres muligheder for at blive selvforsørgende. Det to-årige forslag giver tid til denne modning og forbedring af muligheder.

I tilbuddet er fokus på den langsommere progression, og det forhold at eleverne går i et sammenhængende tilbud i ”deres egen ret”. De unge bliver ikke omgængere på specialskolen eller i 10. klasse.

Det to-årige undervisningstilbud skal fysisk placeres i et ungdomsuddannelsesmiljø, der samtidigt tilgodeser elevgruppens behov for skærmning. Det skal indholdsmæssigt struktureres således, at det tilgodeser den unges individuelle behov, gennem tilrettelæggelse af en uddannelsesplan med undervisning, praktik og brobygning med tydelige mål. Det skal også være muligt at gå til folkeskolens afgangsprøver.

Tilbuddet skal indeholde praktik med en bred vifte af arbejdsopgaver, for en stor del indenfor 3F-området som praktisk arbejde i lufthavnen og bygningservice-arbejde, men også med opgaver indenfor områder, der ofte dækkes af frivillige organisationer (fx indkøb, græsslåning, sneskrabning, hundeluftning for ældre, der ikke kan selv, besøgsven for langtidsindlagte børn, ensomme ældre – hjemme eller på plejehjem). De unge vil på den måde opleve, at samfundet har brug for dem, hvilket vil bidrage til en oplevelse af et værdigt liv.

På samme måde som for forslaget om opstart af EGU på deltid gælder, at undervisningstilbuddet skal indeholde undervisning i fag, der sætter de unge i stand til at løse deres arbejdsopgaver samt stille dem bedre i forhold til de praktiske udfordringer de i øvrigt møder i deres hverdag. Perspektiverne efter gennemførsel af tilbuddet svarer ligeledes til det ovenfor beskrevne.

5.2.4. Tilbud til unge med ADHD eller ASF på erhvervsuddannelserne

Der oprettes et tilbud til unge københavnere med diagnosen ADHD eller ASF, så de ved indskrivning knyttes til et særligt program, som tager hensyn til de unges udfordringer.

I samarbejde med UU udvikles et pilotprojekt på en udvalgt erhvervsuddannelse. De unge indskrives og bliver koblet sammen med en ”buddy” med samme problemstilling/udfordring. De forskellige makkerpar indskrives i forskellige grundforløbsklasser og vil som udgangspunkt blive betragtet som ”enkeltintegrerede” på uddannelsen. En gang om ugen er eleven, via tilbuddet, forpligtet til at deltage i et særligt tilrettelagt undervisningsforløb i forhold til de diagnosebeslægtede udfordringer/vanskeligheder, der måtte være for målgruppen på en ungdomsuddannelse.

Pilotprojektet udvikles i tæt samarbejde mellem den valgte uddannelsesinstitution og UU København/en UU-vejleder med særlig viden indenfor området. UU-vejlederen vil blive registreret som primærvejleder for de unge som er indskrevet til programmet. UU vejlederen deltager i de ugentlige møder/undervisningsgange for målgruppen. Derudover forventes det at uddannelsesinstitutionen, med udgangspunkt i SPS-ordningen, kobler relevant mentor person på den unge. Den unge er selv med til at pege på mentorperson, da al relevant erfaring fortæller at relationen er en vigtig forudsætning for et succesfuldt samarbejde.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Forslaget bygger ovenpå de eksisterende EGU og STU- forløb, herunder det forsøgsarbejde der er gjort med udvikling af særlige forløb under deltagelse i det landsdækkende projekt Skub i EGU.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Området berører overvejende Børne- og Ungdomsforvaltningens arbejdsområde, men forsørgelsesgrundlag samt unges overgang fra SOF-tilbud bør indgå i arbejdet med udvikling af en tværkommunal ungestrategi i København.

5.3. Fritidsjobs og praktikpladser for unge med særlige behov

Udfordring

Unge med særlige behov har, på samme måde som alle andre unge, brug for at udvikle sig gennem muligheden for at tage ansvar og bidrage til fællesskabet. De unge har brug for mere omsorg og støtte end andre unge, men de skal i videst muligt omfang have udfordringer, der giver dem mulighed for at opleve egen værdighed og ikke i overdreven grad være ”pakket ind i vat”.

Formål

Formålet med dette forslag er at udvikle tilbud til unge under 18 år, der balancerer mellem at give de unge med særlige behov både ansvar og omsorg. Dette skal konkret ske gennem etablering af kommunalt støttede fritidsjob, der matcher de unges funktionsniveau. Tilsvarende skal der sikres praktikpladser til unge med særlige behov under uddannelser som EGU og STU.

Indhold

For nogle unge under 18 år med særlige behov, der magter at påtage sig enkle arbejdsopgaver inden for et afgrænset tidsrum, kan fritidsjob være en mulighed. Sigtet med fritidsjob vil for denne målgruppe ikke altid være videre uddannelse og senere fuldtidsjob. Derimod kan fritidsjobbet være med til at give øget livsværdi, en oplevelse af at være med til at løse nogle nødvendige opgaver og at yde et bidrag til det fællesskab, man er en del af.

For de fleste unge med særlige behov vil muligheden for at finde et fritidsjob kræve et offentligt tilskud, der helt eller delvist dækker lønnen. Unge der påtager sig ufaglært arbejde er erfaringsmæssigt en udsat gruppe i forhold til at opnå ordentlige arbejdsforhold, og unge med særlige behov vil have svært ved at sige fra, hvis forholdene ikke er rimelige. Kommunen skal derfor stille krav til arbejdspladsen, der sikrer, at den unge ikke bliver udnyttet. De unge vil desuden have brug for at arbejdspladsen stiller en mentor til rådighed, der i en tremåneders periode hjælper den unge med at lære at udføre sine arbejdsopgaver og begå sig socialt på arbejdspladsen.

Det pædagogiske personale skal hjælpe den unge med at finde fritidsjob- og praktikpladser, samt sikre at aftalen med arbejdspladsen giver gode vilkår for den unge. Personalet kan her trække på den kommunale fritidsjobformidling i forhold til fritidsjobs. Personalet har desuden ansvaret for, at de unge ikke får urealistiske forestillinger om deres muligheder på det ordinære arbejdsmarked. Fritidsjob med støtte skal derfor anvendes med stor varsomhed, og der skal sideløbende arbejdes med den pædagogiske udvikling af aktiviteter i fritidslivet, der alternativt giver de unge mulighed for at tage et ansvar gennem ulønnede aktiviteter.

Midlerne placeres i en central pulje, som tilbuddene kan søge til deres unge. Etablering af puljen skal ses i sammenhæng med ønsket om, at udvikle undervisningstilbud for unge med særlige behov i retning af, at udslusningen af de unge til at fungere i det øvrige samfundsliv i højere grad tænkes ind i tilbuddenes pædagogiske praksis

Særligt skal arbejdes med Københavns kommunes oprettelse af praktikpladser til unge med særlige behov, fx under EGU-uddannelse. Dette kan bl.a. være i forbindelse med parkvedligeholdelse mm. under Teknik og Miljøforvaltningen.

Der er desuden interessante perspektiver i at udvikle fritidsjobsindsatsen for unge med særlige behov, der er fyldt atten år.

Dette griber ind i Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningens ansvarsområde og er derfor adresseret i forslaget om den tværkommunale indsats.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Forslaget om praktikpladser bygger ovenpå den eksisterende kommunale indsats for at oprette praktikplads under EGU, STU m.m.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Kommunen skal tage sin del af ansvaret for at oprette kommunale fritidsjob. Dette skal ikke kun ske i Børne- og Ungdomsforvaltningen. Derfor inddrages dette element i udvikling af en tværkommunal ungestrategi. Det overvejes i denne forbindelse om fritidsjobbene kan lanceres som en måde at tage socialt ansvar i kommunalt-private partnerskaber, hvor en række private virksomheder inddrages i indsatsen.

5.4. Klubber til de +18-årige med særlige behov

Udfordring

Fritids- og klubtilbud for unge mellem 18 - 25 år med særlige behov er begrænsede. Flere af disse unge har ikke mulighed for at gøre brug af et relevant klubtilbud, hvilket bl.a. medfører en væsentlig risiko for, at de har en meget begrænset mulighed for et godt socialt liv i fritiden, og i stedet enten oplever ensomhed eller indgår som del af dårlige sociale netværk.

Formål

Gruppen af +18-årige med særlige behov skal kunne gøre brug af klubtilbud, der samlet set vil styrke mulighederne for, at de kan opbygge gode sociale netværk.

Indhold

Der er etableret et forsøg med klubber for den gruppe af unge med særlige behov mellem 18-25 år, som ikke har tilknytning til et fritidstilbud, hvor deres sociale netværk er ringe, og deres forudsætninger for at vedligeholde disse er dårlige. Konkret blev der etableret 80 18+ klubpladser til 18-25-årige én gang om ugen indenfor følgende målgrupper:

- Unge med lettere udviklingshæmning
- Unge med ADHD
- Unge med autisme.

Forsøget skal evalueres jf. nedenfor. Evalueringens resultater skal herefter danne baggrund for en proces, hvor der på tværs af forvaltninger i Københavns Kommune skal tages stilling til, om og i givet fald i hvilken form, et klubtilbud til +18-årige med særlige behov skal fortsætte. Det vil være centralt, at de unge har medbestemmelse på indholdet i klubområdet – akkurat på samme måde som alle andre unge.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Der blev i forbindelse med tidlig indsats- og inklusionspakken afsat midler til et forsøg med klubber for de +18-årige med særlige behov. Forsøget er påbegyndt i efteråret 2011 og fortsætter igennem

hele 2012. Forsøget evalueres i foråret 2012, og resultaterne af evalueringen foreligger ultimo maj 2012.

Til det videre arbejde med en ungestrategi

Evalueringen af forsøget med klubber for de +18-årige spilles ind i det videre arbejde med udvikling af en tværkommunal ungestrategi med henblik på udarbejdelse af eventuelt forslag.

5.5 Tværkommunal strategi for jobs til unge med særlige behov

Udfordring

Unge med særlige behov kan i dag tage en ungdomsuddannelse på lige fod med andre unge. Nogle unge gennemfører en ordinær ungdomsuddannelse med individuel støtte. Andre unge går enten på EGU eller STU. Problemet er, at en stor del af de unge kan se frem til en voksertilværelse helt uden for arbejdsmarkedet. Unge med særlige behov har lige som andre mennesker behov for at opleve sig som en del af et fællesskab, og føle at de gør nytte. Det gælder i ungdomslivet, men også i det voksenliv vi uddanner de unge til at begå sig i.

Der er behov for at anlægge en helhedsbetragtning på fællesskabets, i dette tilfælde Københavns Kommunes, syn på og bistand til unge med særlige behov. Værdighed for den enkelte i inkluderende fællesskaber må være omdrejningspunktet.

Formål

Indsatsen må tilrettelægges, så den enkelte unge i videst muligt omfang gennem deltagelse i fællesskabet bliver udfordret til at "stå på tæer" og dermed udvikler sit potentiale mest muligt. Dette må ske ved at skabe tilbud og strukturer, der understøtter arbejdet med personlig værdighed ved ansvarsoverdragelse i fællesskaber.

Indhold

Det foreslås, at der i forbindelse med det tværforvaltningsmæssige arbejde i foråret 2012 med en ungestrategi for København nedsættes en arbejdsgruppe på tværs af forvaltningerne, som har til opgave at udarbejde forslag til samlet strategi for understøttelse af et værdigt ungdoms- og voksenliv for unge med særlige behov i alderen 14 - 25 år. Der skal i den forbindelse laves en afdækning af, hvilke strategier der allerede findes i de relevante forvaltninger, som kan medvirke til at skabe den samlede strategi. Snitfladevanskeligheder og eventuelle lovgivningsmæssige barrierer skal udpeges, og der skal anvises forslag til at afhjælpe dem. Der skal være en udtalt grad af inddragelse af de unge. Det vil være naturligt, at de konkrete forslag også danner afsæt for forslag til, hvordan indsatsen kan tilrettelægges for dem, der også i deres voksenliv vil have brug for hjælp til at leve et værdigt liv.

Børne- og Ungdomsforvaltningen ønsker, at arbejdet for at udvikle den tværkommunale indsats for unge med særlige behov i særlig grad har fokus på følgende tre indsatsområder:

1. Styrkelse af dialog og vidensoverdragelse om de unge mellem BUF, SOF og BIF. Dette skal ske med henblik på at skabe bedre overgange mellem de forskellige tilbud og forvaltninger, så der sikres en fleksibel og helhedsorienteret tilgang i arbejdet med de unge, der blandt andet er præget af samtidighed i de tre forvaltningers indsats.
2. Jobskabelse til unge med særlige behov, herunder skal der arbejdes for, at de unge kan have et job i et begrænset antal timer uden at blive trukket i ydelser.

ALLE UNGE SKAL MED

3. Ansættelse af et antal mentorer, der kan få det til at fungere, når den unge skal varetage et job.

Hvad bygger forslaget ovenpå

Forslaget bygger på de gode erfaringer med koordineret indsats på tværs af forvaltninger for forskellige målgrupper. Eksempelvis erfaringerne fra arbejdet med Triangel-modellen, hvor BUF, SOF og BIF arbejder sammen om overdragelse af unge med sociale sager når de nærmer sig de atten år.

Til det videre arbejde med en ungestrategi i Københavns Kommune

Unge med særlige behov indgår som et vigtigt tema blandt andre indsatsområder i arbejdet for at udvikle en tværkommunal ungestrategi, hvor det desuden skal overvejes, om strategien også skal omfatte en bredere gruppe af unge, herunder utilpassede unge. Erfaringer fra den tværkommunale strategi for unge kan herudover inspirere et lignende samarbejde mellem BIF og SOF for voksne handicappede.